ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №35

Стенограма пленарного засідання **27** січня **2022** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ШОСТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №35

Стенограма пленарного засідання 27 січня 2022 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

Засідання тридцять п'яте (Четвер, 27 січня 2022 року)

Заяви депутатських фракцій і груп:	
«Слуга народу», «Партія «За майбутнє»	5
«Батьківщина», «Довіра»	6
Відхилення проекту Постанови «Про звільнення Сенниченка Д.В. з посади Голови Фонду державного майна України»	7
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»	18
Прийняття рішення про повернення проектів законів «Про розвиток галузі бджільництва, охорону, захист та збереження бджіл» та «Про розвиток бджільництва та захист бджіл» суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання	25
Прийняття постанов:	
«Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих корупційних дій, які призвели до значних втрат дохідної частини Державного бюджету України»	33
«Про календарний план проведення сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання»	35
Прийняття рішення про зміну черговості розгляду питань порядку денного	41
Внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення завдань та основ підготовки і ведення	4.4
національного спротиву	41

Ратифікація Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії щодо офіційної кредитної підтримки розвитку спроможностей Військово-Морських Сил Збройних Сил України	47
та впровадження авіаційних правил України	53
Прийняття рішення про порядок роботи пленарного засідання 28 січня 2022 року	57
Зняття з розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України стосовно приватизації вугледобувних підприємств та продажу арештованого майна»	57
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про нафту і газ» щодо визначення критичних сховищ газу та критичних магістральних трубопроводів транспортування газу»	60
Прийняття рішення про направлення на повторне друге читання проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної	
торгівлі тютюнових виробів»	65

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ П'ЯТЕ

Зал засідань Верховної Ради України 27 січня 2022 року, 10 година 8 хвилин

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати та гості Верховної Ради України! Прошу народних депутатів підготуватися до електронної реєстрації. Нагадую вам, що після початку реєстрації необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути на зелену кнопку «За» та утримувати ці кнопки до кінця реєстрації.

Прошу народних депутатів зареєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 238 народних депутатів України. Пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Шановні народні депутати, сьогодні Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту, проголошений Генеральною Асамблеєю ООН 1 листопада 2005 року. У резолюції Генеральної Асамблеї ООН зазначено, що Голокост, який призвів до знищення однієї третини євреїв і незліченної кількості представників інших національностей, завжди слугуватиме всім людям пересторогою про небезпеки, які приховують у собі ненависть, фанатизм, расизм та упередженість. Пам'ятаймо цей страшний урок історії, щоб знову не допустити таких трагічних подій.

Прошу вшанувати пам'ять про жертв Голокосту хвилиною мовчання.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження в нашого колеги народного депутата України Володимира Васильовича Захарченка, фракція «Слуга народу». Давайте привітаємо іменинника. Ми бажаємо вам міцного здоров'я, звитяжної праці на благо України та українського народу.

Шановні колеги, перед тим як перейти до розгляду питань порядку денного, ми маємо розглянути дві заяви, які надійшли до президії від депутатських фракцій політичних партій і депутатських груп з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити на виступ. Перша заява від фракції «Слуга народу» і депутатської групи «Партія «За майбутнє».

Слово надається народному депутату України Кисилевському Дмитру Давидовичу. Будь ласка, Дмитре Давидовичу.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 24, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Місто Дніпро. Шановні колеги, сьогодні вночі сталася жахлива трагедія: в Дніпрі на заводі «Південмаш» військовослужбовець Національної гвардії України розстріляв п'ятьох співслуживців і ще п'ятьох поранив. Зараз поліція його затримала. Я висловлюю щирі співчуття близьким і рідним загиблих. Це страшна трагедія для Дніпра і для всієї країни. Я закликаю правоохоронні органи розібратися в тому, що сталося, адже такого в Україні не повинно бути.

Я прошу вшанувати пам'ять про загиблих хвилиною мовчання.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Це справді велика трагедія.

Шановні колеги, до президії надійшла ще одна заява від фракції «Батьківщина» і депутатської групи «Довіра» з вимогою оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Я запрошую до слова народну депутатку України Юлію Володимирівну Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я хотіла б, щоб ми нікому не дали можливості замовчати ті обставини, які відбулися два дні тому стосовно малих підприємців, які приїхали до Верховної Ради знайти справедливість.

Я хочу поінформувати тих, хто не знає або не подивився відео про те, що відбулося. До Верховної Ради України з усієї України приїхали мікропідприємці, ФОПи, на плечах яких, до речі, тримаються всі розвинуті країни. Це середній клас. Це ті люди, які своїм трудом заробляють собі мізерні копійки, щоб годувати свої родини. Зусиллями профільного комітету і голови цього профільного комітету, а також всіх тих, які проголосували за це, ці люди позбавлені права заробляти свої копійки, по середньому класу завдано нищівного удару.

Ці люди намагалися зустрітися з народними депутатами, яких вони обрали, але над ними, як у часи Януковича, Захарченка, який тоді очолював Міністерство внутрішніх справ України, влаштували розправу. Я хочу, щоб ви зараз припинили розмови між собою і послухали, чим це завершилося. Двом жінкам представники міліції зламали руки, за оцінками підприємців, 74 людини заарештували й кинули до автозаків, а перед цим їх жорстоко побили. Є відеозйомки того, як людей били ногами по голові, щоб за ноги і за руки затягнути в автозаки.

У такий спосіб міліція чинного Президента і «слуг народу» сьогодні розправляється з середнім класом, з громадянами, які не просто приїхали сюди знайти справедливість, а які приїхали, бо ще вірять у вас і у Президента. І те, що їх жорстоко били так само, як у часи Януковича, говорить про те, що нічого не змінилося. У авторитарних країнах розганяють акції протесту людей, які б'ються за свободу і за своє життя. Це допустили ви. А голова комітету, який проводив ці терористичні акції шляхом впровадження законів проти підприємців, багато років був помічником людини, яка на сьогодні перебуває під санкціями України і Сполучених Штатів Америки, яка працює у спецорганах країниагресора. Ця людина на сьогодні розробляє закони для нашого середнього класу, щоб знищити Україну.

Ми вимагаємо відпустити всіх затриманих людей, закрити кримінальні справи, які проти них порушили, і прийняти закон, який поверне їм право працювати... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до розгляду і обговорення питань та прийняття рішень. Вам надано перелік питань, які пропонуються для обговорення і прийняття рішень на сьогодні, тому переходимо до їхнього розгляду.

Шановні колеги, на ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про звільнення Сенниченка Д.В. з посади Голови Фонду державного майна України» (№ 6382) (Шум у залі).

3 процедури? Олександре Сергійовичу, я вас дуже прошу виступити з процедури, а не як завжди.

Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановний пане Голово, зараз у сесійному залі я поки що не бачу Голови Фонду державного майна України. Для того щоб ми проголосували проект постанови про його звільнення, ми вимагаємо звіту про те, що відбулося з державними підприємствами, про цю кабальну приватизацію, про доведення до банкрутства значної кількості підприємств. Поки ми не почуємо цього звіту, я вважаю, не маємо морального права заслуховувати і взагалі починати розгляд цього проекту постанови. Має бути пан Сенниченко, ми маємо йому поставити запитання і лише після цього зможемо розглядати це питання і голосувати.

Прошу врахувати позицію фракції «Опозиційна платформа — За життя» щодо цього питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Подивіться, у мене немає достеменної інформації стосовно цього. Наскільки я знаю, він зараз хворіє і перебуває на лікарняному. Більш точної інформації я не маю. Єдина інформація: він подав заяву про звільнення ще до нового року.

Хто ще хоче висловитися щодо цього? Дмитро Олександрович Разумков. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Я погоджуюся з колегами. Якщо людина перебуває на лікарняному, навряд чи ми можемо її сьогодні звільняти. До того ж заява була написана ще в листопаді. Я думаю, що розгляд цього питання може почекати один-два тижні, щоб ми дочекалися пана Сенниченка, почули, що було зроблено і що не було зроблено, що відбувалося з приватизацією заводу «Більшовик» та інших підприємств, після цього на основі інформації, яку він надасть, прийняли виважене рішення щодо тих реформ, які були проведені, і чи варто відправляти людину у відставку. Щодо цього я погоджуюся із колегами. Я сподіваюся, що ми сьогодні знімемо це питання з порядку денного і перенесемо його розгляд на час, коли людина одужає і зможе бути у Верховній Раді України. Коли Верховна Рада призначала його на займану посаду, він був у сесійному залі, коли Верховна Рада його знімає, він має бути в сесійному залі.

Дякую, Руслане Олексійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

З вашого дозволу, я відреагую. Я сказав, що зараз у мене немає достеменної інформації, але згідно з попередньою інформацією, яка в мене була, він перебуває на лікарняному. Це по-перше.

По-друге, особа звільняється за власним бажанням. Він був запрошений. Якщо він не прийшов, це не ε перешкодою для розгляду проекту постанови.

Крулько Іван Іванович. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Вся Україна знає, як негативно фракція «Батьківщина» ставиться до розпродажу стратегічного українського майна. Ми не голосували за ті закони, які дозволили таку приватизацію. Водночає ми зараз розглядаємо кадрове питання про звільнення. Давайте пам'ятати, що якщо особа звільняється з посади в час, коли перебуває на лікарняному, а така інформація нібито ϵ , то це є прямою підставою для оскарження відповідної постанови в суді, поновлення на роботі і виплати за вимушений прогул заробітної плати. Тому я вважаю, що якщо немає особи, а тим паче, вона перебуває на лікарняному, це питання

розглядати не можна, оскільки це ϵ підставою для судового розгляду і поновлення на роботі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Підставою для звільнення ϵ особиста заява Голови Фонду державного майна України, а не інші підстави, які передбачені в законі. Крім того, ми вже почали розгляд цього питання, тому прошу підготуватися до голосування.

Шановні колеги, я пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою.

Прошу підтримати.

(3a) - 170.

Рішення прийнято.

Я запрошую до доповіді голову підкомітету Комітету з питань економічного розвитку Мовчана Олексія Васильовича. Будь ласка, Олексію Васильовичу.

МОВЧАН О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане головуючий! Шановні народні депутати! Комітет з питань економічного розвитку на своєму засідання 1 грудня 2021 року за дорученням Голови Верховної Ради Стефанчука Руслана Олексійовича розглянув заяву Голови Фонду державного майна України Сенниченка Дмитра Володимировича про звільнення з займаної посади за власним бажання. За результатами розгляду, керуючись положенням пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України, народні депутати України члени комітету прийняли рішення рекомендувати Верховній Раді України звільнити Сенниченка Дмитра Володимировича з займаної посади Голови Фонду державного майна України.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ϵ необхідність обговорювати це питання? Прошу записатися на виступи в обговоренні: два — за, два — проти.

Слово надається народному депутату України Лабі Михайлу Михайловичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ЛАБА М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 70, Закарпатська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Артему Чорноморову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артем Чорноморов. Будь ласка.

ЧОРНОМОРОВ А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 131, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»).

Шановні народні депутати! Шановні колеги! Я довго чекав на цю мить. Я не можу сказати щось погане або щось позитивне про цю людину — про пана Сенниченка. Я хочу сказати лише єдине: це дійство, що зараз ми повинні прийняти рішення про те, щоб звільнити або залишити його на займаній посаді, аграрний комітет вирішив ще у вересні і виніс свій вирок. Тоді більшість членів аграрного комітету проголосували за недовіру пану Сенниченку, оскільки було проведено дуже багато засідань підкомітету з питань економічної фінансової політики щодо тих аграрних підприємств, які перейшли до Фонду державного майна України і день за днем змінювалися їхні очільники.

У моєму виборчому окрузі, у виборчому окрузі мого колеги Пасічного — це ДП «Племрепродуктор «Степове», ДП «Радгосп «Виноградна долина», де очільники цих підприємств просто грабували, вивозили врожай, а людей залишали без заробітної плати. Тому, шановні народні депутати, авжеж, вам це вирішувати, але я хочу, щоб ви зрозуміли єдине: нам Конституцією надано право контролю за виконавчою владою, це лежить лише на наших плечах. Тому я прошу вас зробити виважений вирок і проголосувати. Все за вас вирішується.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександра Юріївна Устінова, фракція «Голос». Будь ласка.

Юлія Клименко. Будь ласка.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, сьогодні у сесійному залі немає Голови Фонду державного майна України і в принципі не прийнято, щоб виконавча влада звітувала перед Верховною Радою, ми не бачили жодного звіту попередніх міністрів, які звільнялися, жодного плану міністрів, які приходили. У нас тут, як прохідний двір: прийшли — пішли, і власне кажучи, ніхто про результати не говорить. Оскільки пана Сенниченка немає, давайте самі поговоримо про результати.

Результати, м'яко кажучи, сумні. Чому? Тому що в 2021 році було заплановано прибутки, доходи до державного бюджету від приватизації, які повинні були становити 12 мільярдів. Ми отримали від них аж 2 мільярди. Тобто це 20 відсотків запланованого, забюджетованого доходу. Шановні колеги, якби так працювали люди в приватному секторі, вони давно вже не мали б жодної роботи, а у нас у державному секторі продовжують так працювати і люди, і чиновники. Така сама ситуація й за 2020 рік: заплановано 2,2 мільярда — отримано 0,5 мільярда.

Скажіть, будь ласка, скільки ще треба цифр назвати, щоб сказати, що державна влада працює неефективно? Я казала і далі кажу про збитки підприємств за 2020 рік: усього п'ять підприємств призвели до збитків у державному

бюджеті — 84 мільярди гривень. Ці збитки покрили наші громадяни через державний бюджет податками.

Шановні колеги, давайте припиняти практику призначення і звільнення людей без будь-яких результатів, планів, тому що у нас скоро не буде державного бюджету, щоб компенсувати всі збитки державних підприємств, які зараз накопичуються. Тому я закликаю, щоб і цей голова прийшов і прозвітував, і наступний прийшов з конкретним планом дій, які він у змозі виконати, а не 20 відсотків запланованого...

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Яценку Антону Володимировичу, фракція політичної партії «Батьківщина».

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Прошу передати слово Тимошенко Юлії Володимирівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, якщо ви іноді читаєте важливу літературу про те, які на сьогодні у світі відбуваються тренди розвитку економіки у державному управлінні, то маєте побачити, що підвищення ролі держави в управлінні кожною країною в економічних процесах ϵ трендом світу. Немає жодної країни у світі, де не було б стратегічної державної власності, яка гарантувала б безпеку, стабільність країни і захист громадян.

Україна — єдина країна, яка з приходом нового Президента і нової влади прийняла одне з перших рішень про скасування заборони на приватизацію, розпродаж всіх стратегічних об'єктів державної власності. Це єдина і перша держава у світі. Це говорить про те, що, по суті, почали з корупції, з руйнації національних інтересів, з розграбування наших ключових стратегічних підприємств. І зараз ця політика продовжується: з молотка продається все, починаючи в час війни від ДК «Укроборонпром» і закінчуючи землею.

Таку політику рано чи пізно буде зупинено, і всі, які стоять за цим, які готували ці закони, приймали, підписували, відповідатимуть перед країною, у тому числі за Кримінальним кодексом України, тому що багатократно порушено Конституцію. І зараз ті провідники Фонду державного майна України від «слуг народу», які проводили в життя політику руйнації національної безпеки держави через розподіл державної власності, безумовно, мусять бути звільнені, як і відправлена у відставку ця влада, яка розбазарює ресурси і стратегічну власність країни.

Слава Україні! І якомога швидшого завершення влади цих невігласів...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Батенку Тарасу Івановичу.

Бондар Віктор Васильович. Будь ласка.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги, ми розглядаємо надзвичайно важливий проект постанови. Ще півроку тому було зрозуміло, що методика, яку застосовує Фонд державного майна України, абсолютно провальна для України. Треба було зразу робити висновки, а не тягнути час, щоб сьогодні так важко це рішення приймати. Політика набору оцих дилетантів призвела до того, що ми, по суті, ключові державні підприємства за один рік накопичили майже 100 мільярдів збитків. Ці кошти на сьогодні компенсуються через бюджет, а по суті, компенсуються народом України. Ми не бачимо жодної стратегії щодо управління промисловими підприємствами і державним майном. Замість того, щоб спільно з урядом і Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості України розробити програму, яка дала б можливість 5-10 мільярдів направити на оновлення обладнання, закупку нового обладнання для стратегічних державних підприємств, створення нових робочих місць, відкриття нових зовнішніх експортних ринків, Фонд державного майна України займався тим, чим займалися всі останні 30 років: потихеньку щось грабували, потихеньку сиділи на цих державних підприємствах, на цьому державному майні, продавали його або отримували кошти в конвертах через оренди і таке інше, а по суті нічого не змінилося.

Якщо говорити відверто, треба було відразу розуміти, що політика управління державним майном — це абсолютно інша історія, ніж та, яку нам запропонувала влада. Тому ми сьогодні підтримуватимемо пропозицію щодо звільнення цього керівництва Фонду державного майна України. І ще раз наголошуємо: управління державним майном мають робити люди, які професійно розбираються, що таке промисловість, що таке комерційна нерухомість, що таке інші речі. У кожному напрямі ε свої професіонали. Державні стратегічні підприємства мають бути виділені в окрему програму і підтримані урядом для того, щоб дати Україні стабільність і нові робочі місця...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Михайло Бондар, «Європейська солідарність».

Хтось ще виступатиме? Шуфрич виступатиме. Після цього ми переходитимемо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця. Спочатку виступатиме Михайло Бондар, а потім шановний Нестор Іванович Шуфрич.

Михайло Бондар. Будь ласка.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Ми також насамперед фракція політичної партії «Європейська солідарність» вимагаємо звіту Голови Фонду державного майна України. Я нагадаю, що Фонду державного майна України підпорядковано ПАТ «Центренерго», яке було зобов'язано викупляти вугільну продукцію, а натомість у 2021 році постачало 62 відсотки імпортованого вугілля з Російської Федерації. ПАТ «Центренерго» за 2,5 року стало банкрутом, а в попередні роки розвивалося.

Ми вимагаємо звіту голови і хочемо почути, хто дав таку вказівку — Зеленський, Коломойський? Тому що ми знаємо: у нашій країні немає уряду, немає монобільшості, а є Зеленський, який всім роздає вказівки, що і як має відбуватися. Тож насамперед має бути звіт Голови Фонду державного майна України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, я чую, що дуже погано працював Голова Фонду державного майна України. З цим, безумовно, не можна не погодитися. Але є такі два яскраві, як кажуть, хрестоматійні приклади. Це знищення Лисичанського заводу «Пролетарій», — його порізали на металобрухт. Цей державний завод виробляв скло, яке ми, до речі, імпортуємо. Це критичний імпорт для України. Подивіться на те, що робиться з шахтами. Наша фракція пропонує на 12 мільйонів підняти видобуток у державних шахтах, а тут їх хочуть закривати, знищувати, фактично зливають.

У мене виникає питання: якщо він такий поганий, тоді навіщо ви його призначали? Ви не можете розібратися в кадрових можливостях влади? Але ε одне дуже серйозне етичне питання: людина перебуває на лікарняному, під крапельницею, і саме зараз у такий спосіб треба його знімати з посади? Ви не...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої робочі місця.

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звільнення Сенниченка Д.В. з посади Голови Фонду державного майна України» (№ 6382) в цілому.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

((3a)) - 223.

Рішення не прийнято (Шум у залі).

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Переходимо до наступного питання (Шум у залі).

Друзі, перепрошую, переголосування не буде. Я розумію і прошу Апарат Верховної Ради розібратися, що сталося, чому не спрацювала система «Рада» у цьому ряду (Шум у залі).

Шановні колеги, секунду (Шум у залі).

Сергій Володимирович Власенко – з процедури.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане головуючий. У трьох народних депутатів України з фракції «Батьківщина», які перебувають в одному ряду, — у пана Кабаченка, пана Євтушка і пана Крулька не спрацювала кнопка. Вони голосували, проте зазначені, що не голосували. Якщо виникла проблема в роботі системи «Рада», тоді давайте зараз оголосимо перерву на 20-30 хвилин і проведемо тестування (Оплески). Тому що не можна залишати ситуацію, за якої народні депутати не впевнені в тому, що вони голосують, а їхні голоси не зараховані. Якщо технічні служби підтвердять проблему, тоді, напевно, треба буде розглянути певні процедурні питання або завтра внести це питання на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я оголошую перерву на 30 хвилин, щоб розібратися, що відбувається в сесійному залі, і звірити, чи ϵ ці особи, які заявляють, що голосували.

(Після перерви)

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України КОРНІЄНКО О.С.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, запросіть, будь ласка, народних депутатів до сесійного залу, ми продовжуватимемо засідання.

Стосовно скарги народних депутатів про те, що не спрацювали картки, ми дали доручення Апарату Верховної Ради. Щодо цієї ситуації готують довідку. Вони відразу віддзвонилися щодо вимкнення системи «Рада».

Власенко – з процедури. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановний пане головуючий! Те, що відбулося, за моєї пам'яті сталося вперше в історії українського парламенту: коли десяток голосів народних депутатів не було зараховано під час ключового голосування, яке визначає політику держави у сфері приватизації. Це перше.

Друге. Я звертаюся до Голови Верховної Ради з пропозицією прийняти розпорядження і провести службове розслідування з залученням представників

депутатських фракцій і груп щодо того, що відбулося, бо ми не знаємо, скільки разів таке відбувалося і чому це відбулося.

Третє. Чому про це сигналізують народні депутати, а не технічні служби парламенту? Чому вони не бачать, що ϵ проблеми з голосуванням?

Щодо голосування стосовно Голови Фонду державного майна України. Він зараз перебуває в кулуарах. Нехай повторно напише заяву, ми повторно проведемо процедуру і повторно розглянемо це питання.

Переголосовувати не будемо.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Сергію.

У нас є кілька бажаючих виступити з процедури. Пропоную зараз зафіксувати, хто ще бажає: фракція «Опозиційна платформа — За життя», депутатська група «Партія «За майбутнє», Дмитро Олександрович Разумков, позафракційний. Пане Антоне, від фракції «Батьківщина» вже виступали. Прошу від фракцій, груп і позафракційні.

Щодо сигналізування Апарату Верховної Ради: інформація надійшла відразу, до їхньої честі. Щойно ви підняли руки, мені відразу зателефонували і повідомили, що виключився канал. Вони так поінформували, ми не дуже розуміємо, про що йдеться. Вже є офіційна інформація, ми її обов'язково оприлюднимо і донесемо до народних депутатів. Стався збій у каналі 25 системи «Рада» — це вони повідомили.

Щодо службового розслідування. Я думаю, що його, дійсно, треба провести, щоб унеможливити це на майбутнє.

Нестор Іванович Шуфрич – з процедури, фракція «Опозиційна платформа – За життя». Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, шановний пане головуючий. У Верховній Раді стався прикрий інцидент — відразу заявили про хакерські атаки Кремля. Такі випадки, на жаль, були і не раз. Я сам звертався до головуючих щодо неспрацювання системи «Рада» на наших робочих місцях і неможливості голосувати, переголосувань ніколи не було. Це, на жаль, нормальна практика. Ми зараз не маємо підстав переголосовувати.

Народні депутати нашої фракції підтримували відставку, але на жаль, голосів не набрали. Я сподіваюся, що зараз усі технічні несправності виправлено і ми зможемо спокійно працювати згідно з порядком денним. Уповноважений Конституцією орган має зробити нове подання, комітет може його терміново розглянути, і ми ще сьогодні можемо повернутися до встановленого Регламентом Верховної Ради і Конституцією способу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Віктор Бондар, депутатська група «Партія «За майбутнє».

БОНДАР В.В. Шановні колеги, за останній рік на нарадах, які проводилися під керівництвом Голови Верховної Ради, я неодноразово говорив, що система «Рада», дійсно, надзвичайно застаріла, практично 15 років нічого не оновлювалося — а ні серверне обладнання, а ні пульти, а ні система, яка працює. Подивитися оперативну інформацію про те, хто як голосував, що відбувалося, які матеріали розглядаються і таке інше, практично неможливо, система не відкликається на всі кнопки, які тут є. Я говорив це минулого року і зараз пропоную, щоб ми все-таки передбачили і провели повністю заміну всієї системи на сучасну інформаційну систему, яка дасть можливість оперативно працювати.

Такі випадки, коли під час голосування не спрацювали кнопки, неодноразово відбувалися, скільки заяв було написано про зарахування чи не зарахування голосів, адже люди натискають на кнопки, а система нічого не показує. Я особисто неодноразово з цим стикався. Тому, звертаюся з таким проханням: давайте ми передбачимо фінансування і зробимо оновлення...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитро Олександрович Разумков, позафракційний. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Олександре Сергійовичу. Міжфракційне депутатське об'єднання «Розумна політика». Шановні колеги, переголосовувати це питання неможливо. Для того, щоб знову його розглядати, повинна бути заява пана Сенниченка, розгляд заяви на засіданні комітету, і лише після цього ми зможемо розглядати новий проект постанови Верховної Ради України. До того ж пан Сенниченко вже перебуває в стінах Верховної Ради. Я бажаю йому здоров'я. Все відбулося добре. Ми навіть сьогодні можемо розглянути це питання, якщо комітет збереться і розгляне його, наприклад, під час перерви. Це перше.

Друге. Я підтримую колег, що нам, дійсно, треба повернутися до того, чим ми займалися вже кілька років: все-таки передбачити кошти і провести модернізацію системи «Рада». Вона працює з 2001 року, тому в роботі можуть відбуватися збої. Повірте, це не проблеми Апарату Верховної Ради. Давайте будемо відверті — це технічні проблеми. Апарат Верховної Ради робить дуже багато, щоб система «Рада» сьогодні продовжувала хоча б якось працювати.

Я пропоную провести сигнальне голосування...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Олександровичу.

Чи ϵ бажаючі виступити з процедури? Мазурашу, фракція «Слуга народу» і Рахманін, фракція «Голос».

Мазурашу, фракція «Слуга народу».

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Друзі, я нагадаю, що в нас була законодавча ініціатива, яку підписали декілька десятків народних депутатів, яка

в разі реалізації дозволяла розв'язувати такі технічні проблеми в робочому порядку. Я дуже прошу профільний комітет, Сергія Кальченка та інших колег повернутися до цієї проблеми і розв'язати її, тому що нам треба мати механізм захисту кожного голосу. Ми звертаємо на це увагу, коли голоси десятків народних депутатів втрачаються через технічні проблеми, але не звертаємо уваги, коли відбуваються поодинокі випадки. У мене теж неодноразово не спрацьовувала кнопка, і немає сенсу писати заяву, тому що на даний час немає механізму зарахування цього голосу, а це має бути, тому що Конституцією України і законами нам гарантовано право голосу, і ми маємо мати можливість його захистити.

Я дуже прошу повернутися до цього питання і вирішити його в законодавчий спосіб, щоб кожен народний депутат мав можливість захистити свій голос у Верховній Раді.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Рахманін, фракція «Голос».

РАХМАНІН С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую, Олександре Сергійовичу. Все, що не робиться, робиться на краще. У мене дещо контроверсійна пропозиція, проте, як на мене, максимально близька до конструктивної. Я пропоную не проводити модернізації технічної системи доти, поки урядовці не навчаться звітувати перед Верховною Радою. Наскільки я розумію, це єдиний спосіб примусити урядовця приходити і звітувати. Бачите, у цілому ряду не спрацювали кнопки — з'явився Сенниченко, можливо, сьогодні ще й звіт почуємо. Тому в мене є пропозиція: не витрачати коштів на модернізацію, поки урядовці не навчаться звітувати перед Верховною Радою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Сергію.

Є пропозиція зараз провести сигнальне голосування, щоб зрозуміти чи в усіх працюють картки. Це голосування ні за що, просто тестове, сигнальне голосування. Можна голосувати будь-якою кнопкою. Це, на всякий випадок, щоб потім не було інсинуацій.

Прошу Апарат Верховної Ради теж підготуватися і прослідкувати, чи всі канали, дійсно, працюють.

Прошу тих народних депутатів, в яких зараз не спрацює картка, підійти до президії. Ми відразу порушимо це питання перед Апаратом Верховної Ради.

Прошу підготуватися до сигнального голосування.

Прошу увімкнути сигнальне голосування.

(3a) - 208.

Добре. Якщо в когось не спрацювала картка, прошу підійти до президії і повідомити про це. Дякую.

Руслан Олексійович Стефанчук. Будь ласка.

Веде засідання Голова Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, з вашого дозволу, ставлю пропозицію комітету прийняти за основу проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального...» (Шум у залі).

Я перепрошую, думав, що ви вже обговорили (*Шум у залі*). Перепрошую, бо я пізніше підійшов.

КОРНІЄНКО О.С. Я перепрошую, це я не передав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не зрозумів, на якому ми етапі. Так, я зрозумів. Перепрошую, ми розглядаємо проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (№ 5583) і альтернативний законопроект № 5583-1. Тому пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою.

((3a)) - 219.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова заступника міністра у справах ветеранів України Ілляшенка Олексія Володимировича. Будь ласка.

ІЛЛЯШЕНКО О.В., заступник міністра у справах ветеранів України з питань європейської інтеграції. Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановні народні депутати України! Міністерство у справах ветеранів України активно продовжує заходи з формування та реалізації державної політики у сфері соціального захисту ветеранів війни. Для цього на виконання плану законопроектної роботи Верховної Ради України розроблено проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Метою прийняття законопроекту ϵ законодавче закріплення визначень «державна політика соціального захисту ветеранів війни», «система соціального захисту ветеранів війни», «комплексний огляд системи соціального захисту ветеранів війни», а також унормування механізму стратегічного планування розвитку цієї системи.

У законопроекті пропонується запровадити комплексний огляд системи соціального захисту ветеранів війни, який планується проводити один раз на п'ять років для оцінювання існуючого стану і готовності системи та її складових до виконання функціональних завдань. Порядок проведення комплексного огляду визначається Кабінетом Міністрів України.

За результатами комплексного огляду будуть розроблені концептуальні документи розвитку системи соціального захисту ветеранів війни та її складових, визначено заходи, спрямовані на досягнення органами державної влади необхідних спроможностей в цій сфері.

Проект закону погоджено з усіма заінтересованими органами державної влади, здійснено його громадське обговорення. Прийняття такого закону матиме позитивний вплив на інтереси ветеранів війни та членів їхніх сімей та дасть можливість запровадити механізм стратегічного планування в цій сфері.

Реалізація положень законопроекту не потребує додаткових витрат держбюджету.

Прошу підтримати. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова авторку альтернативного законопроекту народну депутатку України Наталію Юріївну Королевську.

Будь ласка, Наталіє Юріївно.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги, щодо урядового законопроекту. Він стосується виключно загальних визначень, термінів, методологій, моніторингу, але, на жаль, жодним чином не вирішує тих питань, які сьогодні стоять перед країною щодо соціального захисту людей.

Уже понад чотири роки в нас не виконуються рішення Конституційного Суду України, коли згідно з Конституцією ветерани мають право отримувати соціальні гарантії, дійсно, реальний захист від держави. Але, на жаль, і попередній уряд, і цей уряд — це повний правовий нігілізм, тому що вони просто не виконують рішення Конституційного Суду. Тому що в нас за останні роки почали ділити ветеранів на справжніх та несправжніх, на тих, які захищали країну вчора, позавчора, і на тих, які захищають сьогодні. Проте так не можна. Якщо людина 10, 20, 30, 70 років тому захищала нашу країну, вона має право отримати від держави, справді, гідний захист.

Тому в альтернативному законопроекті наша команда запропонувала врахувати всі рішення Конституційного Суду України щодо відновлення соціальних гарантій та пільг усіх ветеранів України, підтримати сьогодні людей, які захищали в різні роки та за різних обставин нашу країну і віддати їм належне, а не йти на поводі уряду, змінювати назви законів та термінів, але не захищати людей і не виконувати своїх державних обов'язків. Закликаємо вас проголосувати за альтернативний...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується співдоповідачка голова Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галина Миколаївна Третьякова. Будь ласка.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні народні депутати! Комітет 13 вересня розглянув на своєму засіданні обидва законопроекти і рекомендує Верховній Раді прийняти урядовий, бо це в царині соціальної політики учасників бойових дій. Це системний законопроект, який дасть можливість скомпонувати соціальну політику стосовно учасників бойових дій з її фондуванням.

На жаль, усі пільги, які надавалися і попередніми парламентами, ніколи не були узгоджені відповідно до статті 95 Конституції з державним бюджетом як таким.

Зараз новостворене Міністерство у справах ветеранів (ви знаєте, що воно було створене 2,5 року тому) займається саме системною політикою в цій царині, що, нарешті, дасть можливість збалансувати державний бюджет з тими системними речами, які проводяться в міністерстві. Тому комітет пропонує це прийняти.

Щодо альтернативного законопроекту, то він не лише альтернативний у частині системи, а й ресурсний, і поданий був на засідання комітету без урахування положень Бюджетного кодексу і Регламенту Верховної Ради, до нього не було додано фінансово-економічного обґрунтування. Але комітет зазначає, що речі, які передбачені в альтернативному проекті, згадуються в законопроектах № 3222, № 5089, № 5105 і № 5105-1, і рекомендував комітету опрацювати ці законопроекти та врахувати позитивні речі, які є в альтернативному законопроекті, під час розгляду зазначених у кінці моєї доповіді законопроектів.

Дякую. Прохання підтримати урядовий законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ϵ необхідність обговорювати? ϵ . Прошу записатися на обговорення: два — за, два — проти.

Слово надається народному депутату України Богданцю Андрію Володимировичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

БОГДАНЕЦЬ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 163, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Остапенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Остапенко. Будь ласка.

ОСТАПЕНКО А.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, як голова підкомітету соціального захисту прав ветеранів прошу підтримати урядовий законопроект, який дасть можливість упорядкувати деякі визначення та унормувати механізми розвитку соціального забезпечення ветеранів.

Нині близько 100 нормативно-правових актів регулюють пільги та права наших ветеранів і понад 20 державних органів надають ці права. У нас виникає перетинання деяких понять, які розбалансовують систему, і ті державні органи, які виконують ці функції, саме призводять до тієї безвідповідальності, яка виникає, адже держава піклується про своїх захисників, тим паче на теперішній час.

Прошу колег підтримати урядовий законопроект № 5583. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Бондарю Віктору Васильовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

БОНДАР В.В. Прошу передати слово Констанкевич.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Мирославівна Констанкевич. Будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Депутатська група «Партія «За майбутнє». Шановні народні депутати, ми, звичайно, підтримаємо урядовий законопроєкт, але разом з тим наголошуємо на тому, що вже давно на часі питання відновлення пільг і послуг для ветеранів. Справа в тому, що все, що стосується ветеранів і їх підтримки на державному рівні, у нас перетворилося на броунівський рух. Ідеться не лише про кількість інституцій, кількість нормативних актів, якими регулюється надання соціальної підтримки ветеранів, питання в тому, що немає належного фінансування і не виконуються рішення ані Конституції, ані Конституційного Суду, і в цьому є величезна проблема.

Тому, по-перше, я вважаю, що тут правильно ідейно підтримати цей законопроект, по-друге, наша група наполягає на тому, що потрібно відновити фінансування всіх пільг і соціальних послуг, які мають надаватися ветеранам, по-третє, обов'язково скоординувати цю роботу в єдиному міністерстві, яке опікуватиметься справами ветеранів.

Четверте – щодо медичних послуг, що мають надаватися ветеранам. Наші бійці гинуть, зазнають травм, але належної медичної підтримки не мають. Тому,

будь ласка, ці чотири питання мають бути ключовими для вирішення ветеранських справ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Величковичу Миколі Романовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Михайлу Бондарю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Бондар. Будь ласка.

БОНДАР М.Л. Дякую. «Європейська солідарність». Я погоджуюся з колегами, які кажуть про те, що, справді, треба дофінансовувати саме ці програми, що стосуються захисту ветеранів і їх прав. Тому коли доповідач урядового законопроекту говорив, що не потребує додаткового фінансування, то тут треба було б зауважити, що саме додаткове фінансування і є номером один для того, щоб врегулювати всі ті питання. Не повинно бути так, що фактично всі пільги «повішені» зараз на органи місцевого самоврядування. Хлопці й дівчата, які пройшли горнило війни, не захищали окрему ОТГ, окрему область, вони захищали Батьківщину — Україну. Тому з державного бюджету мають бути компенсовані всі ті кошти при наданні пільг — чи це перевезення, чи це медичні, чи це будь-які інші пільги, які згідно із законом обов'язкові для ветеранів війни.

Тому «Європейська солідарність» голосуватиме за урядовий законопроект, але ми закликаємо, що в кожному бюджеті, чи це на 2022 рік, чи в подальшому, ці суми на підтримку наших ветеранів мають бути суттєво збільшеними.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народна депутатка Плачкова Тетяна Михайлівна, фракція політичної партії «Опозиційна платформа — За життя». Будь ласка.

ПЛАЧКОВА Т.М., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Прошу передати слово Королевській Наталії Юріївні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія Юріївна Королевська. Будь ласка.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю. Шановні колеги, я ще раз хочу звернутися до залу. Зараз у нас ϵ два шляхи. Перший — це урядовий шлях, який вони пропо-

нують, і далі імітувати діяльність, тобто говоримо про ветеранів, але нічого для них не робимо. Тому що жодної копійки цей законопроект не передбачає для того, щоб підтримати сьогодні всіх ветеранів нашої країни.

Другий шлях — це той шлях, який пропонує «Опозиційна платформа — «За життя». Це шлях, коли ми даємо гроші, унормовуємо та робимо все, щоб усі ветерани, починаючи з ветеранів Великої Вітчизняної війни, ветеранів праці, дітей війни, чорнобильців, афганців, — усі ті люди, які захищали в різні роки нашу країну, справді, отримали захист, підтримку та турботу з боку держави.

Сьогодні дуже важливий час для нашої країни, коли саме ми, парламент України, повинні продемонструвати, що можемо захищати людей, можемо це робити відповідально — не балачками, не впроваджуючи тут нові методології, а насправді приймати рішення, які підтримають та захистять людей. Навіщо ви далі продовжуєте імітувати цю бурхливу діяльність? Нові методології, нові терміни, нові визначення... Та цей уряд не спроможний прийняти, дійсно, жодного рішення, яке сьогодні допомогло б і захистило людей.

Тому якщо ви за імітацію діяльності цього парламенту, голосуйте, будь ласка, за урядовий законопроект. Проте жодний ветеран від цього ніякої підтримки не отримає. Якщо ви, справді, готові захищати людей, голосуйте за наш законопроект.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ще виступатимуть народна депутатка Устінова і народний депутат Цимбалюк. Після цього переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

Я передаю слово народній депутатці України Устіновій Олександрі Юріївні. Будь ласка.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. Шановні колеги, ми зараз голосуватимемо проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Я хочу сказати, що гарантії державної політики базуватимуться на принципі соціальної справедливості, кожні п'ять років переглядатимуться ці пільги. Так ось, у цьому законопроекті немає норми, що під час перегляду ці пільги не будуть зменшуватися. Поки в законопроекті не буде цього запобіжника, у другому читанні за це голосувати не можна. Тому що це завершиться тим, що через п'ять років наша соціальна справедливість зменшиться. Ми вже бачили, як у нас зазвичай це відбувається, що таке соціальна справедливість для атовців, яких висаджують із маршруток, яким урізають пільги, які мають судитися з державою за 5 тисяч гривень на рік. Це ганьба!

Тому я прошу включити до другого читання обов'язкову норму, що під час перегляду не будуть зменшуватися пільги атовцям, а також згадати про сім'ї

загиблих. Тому що жодного слова в цьому законопроекті немає про соціальну справедливість щодо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Михайлович Цимбалюк, фракція «Батьківщина». Будь ласка. Після цього переходимо до голосування.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановна президіє! Шановні колеги! Насправді в цьому законопроекті є дуже позитивна річ — це хороша назва, усе інше — це бажання і наміри.

Шановні колеги, новостворене міністерство має виробляти державну політику у сфері захисту ветеранів, але йому треба давати ресурс, це однозначно.

У цьому законопроекті сказано, що один раз у п'ять років буде здійснений комплексний огляд усіх пільг. Я погоджуюся з колегами, нині більшість цих пільг перекинуто на територіальні громади, які повинні шукати кошти, бо вони їх не мають. Через те в одному місці більші пільги, а в іншому — взагалі їх не існує. Тому дуже прикро, що до другого читання ми не зможемо внести жодних поправок, бо так виписаний законопроект.

Звичайно, команда фракції «Батьківщина» підтримає, кошти треба давати, реальна підтримка...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Прошу зайняти свої місця, переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (№ 5583) за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 281.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги.

Шановні колеги, перед тим як перейти до наступного питання, я хочу повідомити, що з переднього питання, коли стався збій у системі, ми переголосовувати не будемо. Однак від Голови Фонду державного майна України знову надійшла заява, і я надаю доручення Комітету з питань економічного розвитку під час перерви провести засідання і прийняти рішення з цього питання, щоб після перерви ми змогли ще раз провести голосування і все було в межах Регламенту. Домовилися, так, колеги? Так, нова заява, буде новий проект постанови, безперечно. Переголосувань не буде, друзі, ми проголосуємо проект постанови в порядку, передбаченому Регламентом.

3 процедури слово має Сергій Володимирович Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановний пане Голово! У зв'язку з надходженням нової заяви Голови Фонду державного майна про звільнення з посади за власним бажанням звертаюся до вас з пропозицією запросити Голову Фонду державного майна України до залу Верховної Ради для надання звіту під час звільнення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Така пропозиція буде, але розгляд проекту постанови відбуватиметься в межах, передбачених Регламентом. Якщо буде бажання — будь ласка.

Шановні колеги, йдемо далі. Крім того, я хотів би нагадати лідерам усіх фракцій і груп, ми домовлялися під час перерви о 12 годині зібратися, обговорити ті питання, про які ми говорили вчора.

Переходимо до розгляду наступного питання — проект Закону «Про розвиток галузі бджільництва, охорону, захист та збереження бджіл» (№ 5274) і альтернативний законопроект № 5274-1.

Шановні колеги, я пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

(3a) - 230.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова народного депутата України Івченка Вадима Євгеновича. Будь ласка, Вадиме Євгеновичу.

Співавтор. Скороход, бо в мене написано Івченко. Скороход Анна Костянтинівна. Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я прошу вас подивитися відео, які вам записали бджолярі. Тому що якщо хочете їсти мед ложкою, будь ласка, слухайте їх. Будь ласка, відео.

(Трансляція відеозапису).

Будь ласка, підтримайте бджолярів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошую до слова авторку альтернативного законопроекту народу депутатку України Нікітіну Марину Вікторівну. Будь ласка.

НІКІТІНА М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 82, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Пологівщина, фракція «Слуга народу». До вашої уваги, шановні колеги і шановна президіє, пропонується альтернативний проект Закону «Про розвиток бджільництва та захист бджіл»,

основою якого стала тривала праця робочої групи при Міністерстві економіки України з провідних асоціацій бджолярів і науковців. Цей законопроект підтримали своїми підписами понад 50 народних депутатів, а також профільний комітет Верховної Ради України саме альтернативний проект рекомендує до прийняття в сесійній залі Верховної Ради України.

У чому ж переваги цього проекту над основним? Як і основний законопроект, альтернативний захищає так само дієвим механізмом бджіл від потравлі, гарантує і забезпечує права та інтереси пасічників.

Альтернативний законопроект також захищає бортництво як культурну, нематеріальну спадщину всього українського народу. Впроваджує на законодавчому рівні поняття «апітерапії» і надає розвиток цій галузі, яка раніше ніколи не згадувалася в законодавстві.

Але головною його відмінністю ϵ те, що саме альтернативний законопроект захищає українські аборигенні породи бджіл від знищення. А знищення їм загрожує через безконтрольне завезення на територію України гібридних, іноземних, чужорідних порід бджіл, розмноження яких ніяк не контролюється. Основний законопроект жодним чином цієї проблеми не розв'язує, а наш альтернативний вирішує це питання.

Тож я хочу закликати вас підтримати саме альтернативний законопроект і дати шанс на розвиток в Україні української селекційної справи, розвиватися науковим інституціям з розвитку української селекції...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається співдоповідачці голові підкомітету Комітету з питань аграрної та земельної політики Шол Маргариті Віталіївні. Будь ласка, Маргарито Віталіївно.

ШОЛ М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Комітет з питань аграрної та земельної політики на своєму засіданні розглянув законопроект № 5274 та альтернативний проект № 5274-1. На думку комітету, законопроект № 5274 насичений нормами підзаконного характеру та іншого галузевого законодавства, який не узгоджується з чинними законодавчими актами в цій сфері, має високий ступінь зарегульованості та розбалансовує існуючу систему органів державного управління, передбачає створення нового центрального органу виконавчої влади. Крім того, окремі положення основного законопроекту мають декларативний характер.

Комітет зазначає, що відмінності альтернативного законопроекту від основного полягають у тому, що в ньому передбачені основні вимоги для розвитку бджільництва та захисту бджіл, чітко визначені перелік суб'єктів та об'єктів бджільництва, правові засади бортництва. Запропоновано дієвий механізм державної підтримки.

Крім того, комітетом також було акцентовано увагу на тому, що відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, враховуючи актуальність законопроекту № 5274-1 для аграрної галузі, з метою системного врегулювання питання стимулювання розвитку бджільництва та доцільності внесення змін до інших законодавчих актів, пов'язаних з цим питанням, є необхідність під час підготовки до другого читання доопрацювати положення, що не були предметом розгляду в першому читанні.

Враховуючи викладене вище, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу законопроект № 5274-1, а законопроект № 5274 відхилити.

Прошу підтримати рішення комітету. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ϵ необхідність обговорювати цей законопроект? Так. Будь ласка, запишіться на обговорення: два — за, два — проти.

У мене єдине прохання, щоб ми до 12 години встигли проголосувати.

Народна депутатка України Михайлюк Галина Олегівна, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

МИХАЙЛЮК Г.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово народному депутату Дмитру Нальотову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитро Нальотов. Будь ласка.

НАЛЬОТОВ Д.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Фракція «Слуга народу». Бджільництво в Україні — це одна з галузей, яка дає можливість сільському населенню відкривати малий та середній бізнес на селі. Воно пов'язане не лише з виробництвом меду, а й із зеленим туризмом, наданням послуг з оздоровлення, лікування та профілактики захворювань за допомогою продуктів бджільництва, тобто апітерапії, виробництвом крафтових продуктів, медоваріння, косметичних засобів. Саме альтернативний законопроект № 5274-1 узаконює і надає правовий статус апітерапії та апітуризму.

Тому закликаємо підтримати саме альтернативний законопроект, рекомендований профільним комітетом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України В'ятровичу Володимиру Михайловичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу надати слово Артуру Герасимову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович Герасимов. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, шановний пане головуючий, шановні українці! Безперечно, ми підтримуємо розвиток бджільництва. Єдине, що хотів би сказати, після вивчення цих двох законопроектів ми однозначно підтримуватимемо основний проект пана Івченка, нашого колеги.

Проте за всієї поваги до бджільництва, яке є дуже важливою складовою нашого експорту, ви знаєте, сьогодні ключове — це підтримка нашої армії, Збройних Сил України, і насамперед це підтримка грошима. Ще раз хотів би нагадати, що «Європейська солідарність» подала законопроект № 6542 щодо виділення додаткових 50 мільярдів гривень на Збройні Сили України для того, щоб збільшити зарплати військовим, щоб удвічі збільшити видатки на закупівлю озброєння. Чесно кажучи, мені зовсім незрозуміло, чому сьогодні в цій залі не розглядається і не голосується законопроект щодо збільшення цих видатків.

Шановні колеги, ми, звичайно, підтримаємо законопроект колеги Івченка. Однак у мене велике прохання до керівництва Верховної Ради, до керівництва фракції «Слуга народу» терміново підтримати розгляд законопроекту № 6542 у цій сесійній залі і виділити гроші Збройним Силам України.

Ще хотів би нагадати про те, коли ви кажете, що гроші Збройним Силам України зараз не треба (на зустрічі в Голови Верховної Ради всі керівники фракцій це чули). Гроші точно потрібні й у дуже великих розмірах.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Колтуновичу Олександру Сергійовичу, фракція...

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане Голово, я прошу передати слово знаному фахівцю в галузі бджільництва Нестору Івановичу Шуфричу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Несторе Івановичу, у вас і такі таланти. Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Голово. Чесно кажу: що стосується бджіл, нічого проти не маю. Наша фракція, до речі, також. Але ж, дивіться, що пропонується цим законопроектом: утворення (увага!) центрального органу вико-

навчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в галузі бджільництва. Люди добрі, ну, залиште у спокої бджіл, вони до нас жили мільйони років і, сподіваюся, після цього будуть жити (Оплески).

Ви знаєте, що кажуть у народі? Відома мудрість: якщо хочете, щоб у країні зникли яблука, створіть міністерство яблука. Шановні колеги, ну, благаю вас, давайте все-таки будемо розуміти, що в нас є компетенція Міністерства аграрної політики та продовольства України. Ну, якби зараз був 2005, 2010 роки, я розумів би. Віктор Андрійович навіть у Японії говорив, що наші бджоли працьовитіші, ніж японські, тому що вони в два рази більші. Але, друзі, ми ж є серйозним законодавчим органом, давайте дамо протокольне доручення Міністерству аграрної політики та продовольства приділити особливу увагу, підтримати. Ми — за, але тратити з бюджету гроші на створення ще одного органу центральної влади, який заважатиме жити бджолам... Ми це, чесно кажучи, не розуміємо.

Тому, друзі, колеги, давайте зупинимося. Ми виявили бажання любити і підтримувати бджіл, але за це голосувати — ми як народні депутати України дискваліфікуємо себе і нашу країну, і владу, якщо це ще можливо.

Прошу вас, люблячи бджіл, давайте не будемо їм заважати жити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці України Совсун Інні Романівні, фракція політичної партії «Голос».

СОВСУН І.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, наші бджолярі та шановні українці! Ви добре знаєте, що бджоли добре гудуть лише на українській землі. Наші бджоли мають бути в безпеці не лише від хімікатів агрохолдингів, а й від москалів. Тому величезне прохання щодо підтримки Збройних Сил України і 3 мільярдів для виділення територіальній обороні. Тоді бджоли гудітимуть на ваших землях і полях цілодобово за підтримки ЗСУ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Івченку. Вадим Євгенович Івченко. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, насправді є, що в цьому законопроекті вдосконалювати. Я просто мушу сказати, що цей законопроект з'явився працею багатьох людей, які не знайшли порозуміння в Міністерстві аграрної політики та продовольства, що сьогодні лобіює великі аграрні холдинги. Тому всі пасічники звернулися до нас із проханням підтримати.

Ми, звичайно, будемо інституційно дивитися правильно, щоб зробити цей законопроект, скажімо, таким, який захищатиме інтереси бджолярів без створення відповідних інституцій. А щодо альтернативного законопроекту, то він вкрай лобістський для аграрних холдингів. Саме тому він створений, саме тому витягнутий із робочої групи і дуже скорочений, і саме тому він зареєстрований.

Тому я вас прошу, щоб ми проголосували за основний законопроект. Хочу сказати, що ми його доопрацюємо так, що, справді, ця галузь буде на сьогодні отримувати державну підтримку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз, секунду. Бондар Віктор Васильович, і після нього ще Рудик Сергій Ярославович. Так? Будь ласка.

БОНДАР В.В. Дякую. Шановні колеги, я хочу сказати однією фразою: не смішно. Багато питань є актуальними у країні, яка сьогодні перебуває в такому надзвичайному становищі: конфлікт на кордонах напіввійськовий, енергетична криза, що насувається шаленими темпами, падіння промислового виробництва, питання продовольчої безпеки, провальна соціальна політика, коли люди в окремих селах і містах України починають вже голодувати. А парламент розглядає питання, за всієї поваги до бджолярів, які зараз абсолютно безглузді, і вся країна сьогодні сміється, чим займається цей парламент і ця влада.

Зупиніться! Є про що думати, є про що говорити. Де той уряд з промисловими програмами, де підтримка української економіки, де енергетичні питання, які сьогодні мають розглядатися? Як ми готуємося до закачки газу в новий сезон, бо залишимося на наступний сезон без газу взагалі? Де кошти сьогодні акумулюються...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, від вас уже виступали. Білозір, будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра», Вінниччина. Шановні колеги, я не применшувала б значення бджолярства в Україні, це 400 тисяч

людей, пасічників, які працюють у цій галузі, і наша країна друга серед найбільших постачальників меду, і законодавство, справді, давно потребує оновлення. Тому розроблені зміни в альтернативному законопроекті мають захистити і бджолярів, і бджіл. Ідеться про охорону та захист бджіл, попередження випадків отруєння. Співпраця аграріїв та пасічників потрібна. У нас багато випадків, коли відбувається масова загибель бджіл через те, що недобросовісні аграрії не повідомляють завчасно. Це питання давно потребує вирішення, тому що страждають не лише бджоли і пасічники, а й люди. Тому, як на мене, нам потрібно підтримати цей альтернативний законопроект. Депутатська група «Довіра» голосуватиме «за».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти місця. Переходимо до прийняття рішення. Відповідно до висновку комітету я ставлю спочатку законопроект № 5274-1. Тому, шановні колеги, ставлю пропозицію комітету прийняти за основу проект Закону «Про розвиток бджільництва та захист бджіл» (№ 5274-1) (Шум у залі).

Я ставлю так, як рекомендує комітет. Якщо цей законопроект не набирає голосів, ставиться другий. Такі правила в Регламенті.

Шановні колеги, ще раз. Ставлю на голосування пропозицію комітету прийняти за основу проект Закону «Про розвиток бджільництва та захист бджіл» (№ 5274-1).

Готові голосувати? Шановні колеги, прошу проголосувати.

(3a) - 221.

Рішення не прийнято.

Відповідно до Регламенту я маю поставити зараз основний законопроект, той, що не був підтриманий комітетом.

Тому, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію прийняти за основу проект Закону «Про розвиток галузі бджільництва, охорону, захист та збереження бджіл» (№ 5274).

Готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 155.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, тоді я ставлю на голосування пропозицію повернути ці законопроекти суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Повторне перше — ставити? Тому що відповідно до статті 114 Регламенту я повинен спочатку ставити на повернення. Якщо в залі ϵ потенціал на те, щоб на повторне перше, я ставлю пропозицію повернути ці законопроєкти на повторне перше читання. Один, так.

Ставлю на голосування пропозицію повернути проект Закону «Про розвиток бджільництва та захист бджіл» (№ 5274-1), який рекомендований комітетом, на повторне перше читання. Прошу голосувати.

(3a) - 223.

Рішення не прийнято.

Чудово. Тоді ставлю на голосування пропозицію повернути на повторне перше читання проект Закону «Про розвиток галузі бджільництва, охорону, захист та збереження бджіл» (№ 5274). Пропозиція повернути на повторне перше читання. Шановні колеги, прошу голосувати.

(3a) - 202.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, тоді ставлю на голосування пропозицію повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи проект Закону «Про розвиток галузі бджільництва, охорону, захист та збереження бджіл» (№ 5274) і проект Закону «Про розвиток бджільництва та захист бджіл» (№ 5274-1) на доопрацювання. Шановні колеги, прошу голосувати.

(3a) - 274.

Рішення прийнято.

Такої битви за бджіл Верховна Рада ще не знала.

Шановні колеги, оголошую перерву, зустрінемося через 30 хвилин. Дякую, колеги.

Прошу голів депутатських фракцій і груп до мене в кабінет.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, шановні колеги! Ми продовжуємо роботу Верховної Ради України.

Рахманін Сергій Іванович – з процедури. Будь ласка.

РАХМАНІН С.І. Дякую, Руслане Олексійовичу. Я пропоную змінити черговість розгляду питань порядку денного і першочергово розглянути законопроект № 6302. Я нічого не маю проти бджіл і з розумінням ставлюся до стану здоров'я пана Сенниченка, але сьогодні через певні обставини ми трохи гальмуємо в розгляді питань порядку денного і можемо не встигнути розглянути питання, яке є дуже важливим. Бо цим законопроектом вносяться суттєві зміни до побудови системи територіальної оборони. Дуже просив би колег підтримати і першочергово розглянути законопроект № 6302.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергію Івановичу, у мене пропозиція така. Просто, щоб ще зібралися люди і щоб ми його точно...

Зараз ми проголосуємо проект постанови щодо створення ТСК, там треба 150 голосів, після цього календарний план, і після цього я поставлю одразу вашу пропозицію. Це займе декілька хвилин. Добре? Такий компроміс підходить?

32

Шановні колеги, тоді пропонується до вашої уваги проект Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих корупційних дій, які призвели до значних втрат дохідної частини Державного бюджету України» (№ 6340).

Це питання не потребує включення до порядку денного, а потребує голосування щодо розгляду за скороченою процедурою.

Шановні колеги, будь ласка, прошу вас зайняти місця. Ставлю на голосування пропозицію розглянути це питання за скороченою процедурою (Шум у залі). Це проект постанови №6340.

(3a) - 214.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, ϵ необхідність обговорювати чи можемо... Іване Івановичу, нема ϵ ? Можемо голосувати одразу?

Я перепрошую, має виступити Кальченко. Запрошую до слова голову Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергія Віталійовича Кальченка.

Будь ласка, Сергію Віталійовичу.

КАЛЬЧЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановна президіє, шановні народні депутати! Регламентний комітет на своєму засіданні розглянув проект Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих корупційних дій, які призвели до значних втрат дохідної частини Державного бюджету України» (№ 6340). За результатами розгляду цього проекту постанови комітет ухвалив висновок і рекомендує парламенту визначитися щодо проекту постанови шляхом голосування з урахуванням таких зауважень та пропозицій комітету стосовно назви та завдань тимчасової слідчої комісії.

Назву проекту постанови варто викласти в такій редакції: «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих корупційних дій посадових осіб Державної податкової служби України, Державної митної служби України, що могли призвести до зменшення надходжень до державного бюджету, та можливих зловживань у сфері фінансовогосподарської діяльності акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України».

Пункт 1 проекту постанови слід привести у відповідність із цією назвою і викласти в такій редакції:

«1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих корупційних дій посадових осіб Державної податкової служби України, Державної митної служби України, що могли призвести до зменшення надходжень до державного бюджету, та можливих зловживань у сфері фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства

«Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» (далі – Тимчасова слідча комісія)».

Пункт 2 проекту постанови слід викласти в такій редакції: «2. Визначити основними завданнями Тимчасової слідчої комісії:

- 1) розслідування фактів можливих корупційних дій посадових осіб Державної податкової служби України, Державної митної служби України, що могли призвести до зменшення надходжень до державного бюджету;
- 2) проведення перевірки фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства «Національна акціонерна компанія «Нафтогаз України» (далі акціонерне товариство) на предмет вчинення посадовими особами акціонарного товариства можливих протиправних дій щодо використання публічних коштів та неефективних управлінських операцій щодо:

технічного та фінансового стану, ефективності використання основних фондів, що ϵ об'єктами державної власності;

стану систем розподілу природного газу;

видів діяльності акціонерного товариства та інших господарських товариств, пов'язаних з видобутком, транспортуванням, зберіганням, розподілом, постачанням природного газу, у тому числі зовнішньоекономічної діяльності;

дотримання затвердженої політики власності акціонерного товариства, зокрема її пріоритетів, згідно з яким держава володіє цією компанією;

проведення перевірки відомостей щодо отримання та використання акціонерним товариством фінансової підтримки від держави;...»

Усі зауваження викладені у висновку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Шановні колеги, як ми домовлялися, можемо ставити на голосування.

Тому я, з вашого дозволу, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів можливих корупційних дій, які призвели до значних втрат дохідної частини Державного бюджету України» (№ 6340) у цілому.

Готові голосувати? Прошу голосувати. А, із зауваження комітету, звичайно. Прошу голосувати.

(3a) - 266.

Рішення прийнято.

Вітаю, колеги.

Рухаємося далі. Наступне питання порядку денного — проект Постанови «Про календарний план проведення сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 6440).

Пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою. Шановні колеги, прошу голосувати.

(3a) - 217.

Рішення прийнято.

Запрошую до слова голову Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергія Віталійовича Кальченка.

КАЛЬЧЕНКО С.В. Шановна президіє, шановні народні депутати! До вашої уваги пропонується доопрацьований проект Постанови «Про календарний план проведення сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 6440), який внесений згідно з рішенням комітету від 26 січня 2022 року.

Цей проект постанови підготовлено відповідно до вимог частини першої статті 83 Конституції, статей 10 і 19 Регламенту Верховної Ради України.

Цим проектом календарного плану пропонується розпочати сьому сесію Верховної Ради дев'ятого скликання 1 лютого відповідно до Конституції, а закінчити 22 липня 2022 року.

На час проведення сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проектом календарного плану відводяться для: пленарних засідань парламенту — 10 тижнів; роботи в комітетах, комісіях, депутатських фракціях (депутатських групах) — 10 тижнів; роботи народних депутатів України з виборцями — п'ять тижнів; проведення «години запитань до Уряду» у Верховній Раді України — 11 годин.

Під час підготовки проекту календарного плану проведення сьомої сесії Верховної Ради дев'ятого скликання з метою створення сприятливих умов для раціональнішого використання робочого часу враховано графік проведення чергових сесій Парламентської Асамблеї Ради Європи з 25 по 29 квітня та з 20 по 24 червня; весняної сесії Парламентської Асамблеї НАТО з 27 до 30 травня; святкові та неробочі дні, а також дні релігійних свят, передбачених статтею 73 Кодексу законів про працю.

Отже, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти запропонований проект Постанови (доопрацьований) «Про календарний план проведення сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» у цілому. Просимо підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ϵ необхідність обговорювати це питання? Прошу записатися на обговорення: два — за, два — проти. Будь ласка.

Слово надається народному депутату України Нагаєвському Артему Сергійовичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

НАГАЄВСЬКИЙ А.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Прошу передати слово Михайлу Радуцькому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Борисович Радуцький. Будь ласка.

РАДУЦЬКИЙ М.Б., голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги, друзі, хотів би нагадати, що на сьогодні Україна перетнула вже межу понад 30 тисяч захворівших на добу. Хотів би нагадати, що сьогодні в Україні дві області перебувають у «червоній» зоні і п'ятнадцять в «помаранчевій». За прогнозами Академії медичних наук України, Міністерства охорони здоров'я, Ради національної безпеки і оборони України, спираючись на досвід і на статистичні показники інших країн, які вже на піку цієї хвилі, це не найбільша кількість захворівших на добу. На сьогодні ми розуміємо, що наступні два-три тижні ми матимемо понад 60, 70 тисяч захворівших на добу в Україні. Так, на щастя, «Омікрон», особливо у вакцинованих людей, не викликає тяжких ускладнень. На щастя, сьогодні, за статистикою, у нас навіть при 30 тисячах захворівших, зайнято в цілому по країні не більше 30 відсотків ліжок з киснем. МОЗ уже домовилося про збільшення вдвічі постачання кисню в українські лікарні.

Але хочу також поінформувати, що на сьогодні більш вразливі цим штамом коронавірусу «Омікрон» діти. У цілому по країні вже зайнято понад 70 ліжок для дітей, відведених по країні для людей, хворіючих на «Омікрон».

Колеги, а тепер хочу запитати у вас. Скажіть, які ще треба цифри, щоб ми всі разом тут, у залі, почали поважати хоча б власне здоров'я і одягати маски, виконувати вимоги карантинних вимог у країні? Що ще, колеги, потрібно, щоб державний телеканал «Рада», який має бути прикладом, шановний головуючий і шановний Перший заступник... (Шум у залі). Я маску зняв, коли виступаю, вибачте. Так само, як ваш лідер це робить, коли тут перебуває. Вибачте.

Коли державний канал «Рада» на сьогодні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайле Борисовичу, ви говорите цілком слушні речі. Оскільки на нас як на керівництво парламенту передбачений обов'язок робити все, щоб дотримуватися здоров'я народних депутатів. Вкотре звертаюся до кожного з вас у цій залі: прошу дотримуватися засобів протидії коронавірусної хвороби, якими ϵ маска і санітарна обробка рук. Дуже прошу, шановні колеги, давайте не забувати про це.

Надаю слово народному депутату України Лопушанському Андрію Ярославовичу, фракція «Європейська солідарність».

ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 125, Львівська область, самовисуванець). Прошу передати слово Софії Федині.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Софія Романівна Федина. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановне товариство! Так, зрозуміло, що сьогодні Україна стикається з викликом збільшення кількості людей, які захворіли на коронавірусну хворобу. Але давайте будемо щирими. Народні депутати мали бути відповідальними уже давно і, по-перше, вакцинуватися, і не один раз, а по-друге, мають носити маски. Як ми бачимо, в більшості випадків дружно сидять без масок, а дехто з монобільшості розказує, як не потрібно вакцинуватися. Це перше.

Другий важливий момент. Лікарі не ходять на карантин. Працівники, робітники заводів, фабрик, державних підприємств не ходять на карантин. Військові не ходять на карантин, бо пильнують нашу безпеку. А Верховна Рада, яка теоретично має бути повністю вакцинована, після п'яти тижнів, давайте скажемо чесно, майже відпочинку знову збирається йти на відпочинок, не відповівши на найважливіші питання, які сьогодні стоять перед державою.

Скажіть, будь ласка, де виділені додаткові кошти на армію? Про це говорить міністр оборони, про це кажуть військові: сьогодні потрібно 50 мільярдів на збільшення забезпечення Збройних Сил України, як мінімум 2,7 мільярда гривень для облаштування місць для батальйонів територіальної оборони. Цього немає. Верховна Рада не відповідає на виклики щодо боротьби з коронавірусом, не відповідає на виклики енергетичної кризи, соціальної кризи, а тепер хоче іти кудись відпочити.

Тому, шановне товариство, наполягаю на тому, що передовсім завтра, наступного тижня Верховна Рада має терміново прийняти законопроекти щодо збільшення забезпечення Збройних Сил України, а тоді можна про щось і говорити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Загородньому Юрію Івановичу, фракція політичної партії «Опозиційна платформа — За життя».

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Прошу передати слово народному депутату України Колтуновичу Олександру Сергійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, почну з найцікавішого, з кінця. «Опозиційна платформа — За життя» голосуватиме проти цього проекту постанови. Ми голосуватимемо проти тому, що в нас лише два тижні для реалізації політичної частини Мінських угод.

Усі ви бачили в новинах, що вчора в Парижі відбулися перемовини так званих радників, або вони і де-факто ϵ радниками, керівників країн Мінського формату.

Домовилися стосовно пункту 1 комплексу заходів з виконання Мінських угод щодо перемир'я і пункту 3 щодо моніторингу цього перемир'я. Але що чекають від нас? За два тижні у Берліні відбудеться друга фаза цих перемовин. Чому ми зараз не можемо йти на так звані канікули чи працювати в комітетах? Тому що Верховна Рада має проголосувати мінімум чотири пункти з комплексу заходів з виконання Мінських угод. Це пункт 4 щодо виборів, пункт 5 щодо амністії, пункт 8 щодо економічної блокади і відновлення економічних відносин, і розпочати діалог з прямих перемовин з ОРДЛО щодо пункту 11, а це стосується особливого статусу Донбасу.

Тому Верховна Рада не має морального права підставляти сьогодні вище керівництво країни і рухатися всупереч виконанню комплексу заходів з Мінських угод. Ми зобов'язані працювати, зобов'язані привести питання миру в Україні. Це питання номер один в Україні, і будь-яка соціологія вам це засвідчить. Тому наша фракція виступає за те, щоб ми ці два тижні пропрацювали в пленарному режимі, щоб і комітети, і Верховна Рада проголосували ті політичні пункти з комплексу заходів щодо виконання Мінських угод, і в Україні нарешті був мир.

Прошу не підтримувати цього проекту постанови. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Батенку Тарасу Івановичу, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка, Тарасе Івановичу.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Колеги, ми ж бачимо, що цього тижня фактично ніяких стратегічних питань ми не розглядаємо, навіть в умовах ескалації, військової кризи на кордоні з Російською Федерацією. Навіть таке, здавалося б, стратегічне питання, як бджільництво, ми успішно провалили в цьому залі, ще раз констатуючи, що мертві бджоли не гудуть, відправивши на доопрацювання. То про що ми говоримо?

Друзі, ми за те, щоб дочекатися від Міністерства оборони за результатами нашої закритої зустрічі з міністром оборони комплексу законопроектів, як нам допомагати армії змінами до Державного бюджету України. Ми не за популізм у цьому питанні, ми за конкретику. Якщо нам озвучено, що на тероборони треба 2,7 мільярда, ми готові на це виділяти. Давайте урядовий законопроект, пане

міністре оборони, і ми збираємося на чергове чи позачергове пленарне засідання і голосуємо в цьому залі. Аналогічно щодо інших питань забезпечення життєдіяльності нашої армії, зокрема, це стосується наших підприємців, на чому ми не раз наголошуємо.

Якщо сесійна зала провалює питання відтермінування РРО, тому що поїзд фактично пішов, і як би ми не билися головою об стінку, цю стінку не проб'ємо, то ми принаймні можемо відкласти штрафи. Ми так само наполягаємо на тому, щоб ця сесійна зала ще до перерви в пленарному режимі проголосувала за відтермінування штрафів до кінця цього року.

Тому наша депутатська група з огляду на масове захворювання народних депутатів вважає, що парламент не йде ні в яку відпустку, а просто міняє режим роботи. Давайте не будемо обманювати виборців і самих себе, а працювати далі в тому режимі, в якому нам дозволяє поточна політична ситуація, будучи готовими зібратися в будь-який момент, коли вона може загостритися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, слово надається Железняку Ярославу Івановичу, фракція «Голос».

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, я пам'ятаю добре ту нараду, коли Київ був у «червоній» зоні і хотіли перенести засідання. Тоді начебто всі голови фракцій домовилися, а потім була позиція Президента, що він хоче побачити, як працює парламент, показати картинку. Тому я думаю, що треба поважати Президента і на наступному тижні показати, як працює парламент, просто в умовах відсутності монобільшості.

А тепер серйозно. Шановні колеги, якщо б ми цей тиждень попрацювали і внесли важливі зміни, які, справді, просять міністр оборони, Міністерство економіки, Міністерство соціальної політики, то з чистою совістю могли б відтермінувати ці засідання і наздогнати їх потім. Але, на жаль, увесь цей тиждень ми займалися казна-чим, і далі в законопроектах — то знижки для авіаперевізників, то збільшення грошей на округи.

Тому ми як партія «Голос» не голосуватимемо за цей проект постанови. Вважаємо, що в цій залі є достатньо об'єднуючих законопроектів, і наступний тиждень ми можемо розглянути ті законопроекти, на які в нас завжди не вистачало часу, і, звичайно, розглянути важливі військові питання.

За цей проект постанови ми не голосуватимемо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, «Слуга народу». Радуцький виступав. Ви з процедури? Будь ласка, Арахамія.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, я пропоную всім перестати зараз маніпулювати тим, що журналісти ретранслюють, коли кажуть, що Верховна Рада йде працювати в комітети, хтось каже, що це Верховна Рада йде відпочивати. Я всім нагадую, якщо ви не ходили на засідання комітетів, то основна робота щодо законопроектів здійснюється саме в комітетах. Це по-перше.

А по-друге, трудоголіки, я вас попереджаю, кожного дня, лише сьогодні у фракції «Слуга народу», я не знаю, як в інших фракціях, вісім захворювань, в Апараті вже понад 50 людей хворіють. Якщо ще один тиждень ми просидимо в закритому залі, то, можливо, буде так, що через тиждень, коли, справді, треба буде зібратися і приймати важливі законопроекти, у нас їх взагалі нікому буде приймати.

Тому ідея полягає в тому, що через Zoom навіть хворі можуть працювати у своїх комітетах, а потім збиратися в залі, щоб хоча б хвилю перечекати (Оплески. Шум у залі).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Володимирович з процедури? Лише з процедури, як Давид Георгійович.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, шановний Руслане Олексійовичу, шановні українці! Слухайте, колеги з так званої, вибачте, так званої монобільшості, бо ви жодного законопроекту не можете проголосувати. Ви взагалі навколо дивитесь? Ви розумієте, що ворог стоїть у воріт? Ви бачите, що коїться в економіці? Ви бачите, що коїться в енергетиці? І в цей час ви хочете знову піти, давайте відверто, від-по-чи-ва-ти. Не розповідайте нам казки про комітети. Не розповідайте!

Саме тому, шановні колеги... (Шум у залі). Шановні колеги, у мене велике прохання не підтримувати цього проекту постанови (Шум у залі). Ось як ви хочете працювати, оце ваша відповідь українській армії, вчителям, лікарям, які сьогодні стоять на бойових постах. А ви хочете збігти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, перед тим як ми перейдемо до голосування, я попрошу зал заспокоїтися. Шановні колеги, якщо зараз буде підтриманий цей проект постанови і ми матимемо ці три дні для роботи в комітетах, я надаю доручення всім комітетам Верховної Ради протягом усіх цих трьох днів збиратися і працювати, розглядати законопроекти, щоб не було жодних спекуляцій. Як Голова Верховної Ради я надаю доручення всім комітетам, якщо буде прийнято таке рішення, проводити засідання і 2, і 3, і 4 лютого, і в усі дні, передбачені для роботи в комітетах. Дякую, шановні колеги.

Тепер переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Готові голосувати, шановні колеги?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про календарний план проведення сьомої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 6440) у цілому.

Готові голосувати? Шановні колеги, прошу голосувати.

((3a)) - 233.

Рішення прийнято (Шум у залі).

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Дякую, ми завершили це питання.

Тепер, шановні колеги, я повертаюся до тієї пропозиції, яку вніс Сергій Іванович Рахманін щодо того, щоб зараз перейти до розгляду законопроекту № 6302. Це, до речі, той проект, про який ми говорили разом із міністром оборони.

Шановні колеги, чи не будете ви проти? Тому що міністр оборони просив нас про дві речі: перше — це законопроект № 6302, а друге — це ратифікація, законопроект № 0143. (Шум у залі). Я поставлю на голосування.

Тому, шановні колеги, я пропоную зараз розглянути законопроект № 6302, після нього законопроект № 0143. Це ті речі, про які ми говорили разом з міністром оборони під час наради в Голови Верховної Ради. Я вношу пропозицію перейти зараз до розгляду цих питань.

Готові голосувати? Прошу проголосувати.

(3a) - 278.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення завдань та основ підготовки і ведення національного спротиву» (№ 6302). Друге читання.

Запрошую до слова члена Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Веніславського Федора Володимировича. Будь ласка, Федоре Володимировичу. Зараз, одну секунду, я знайду законопроект.

Шановні колеги, хтось наполягатиме на своїх поправках? Будуть, так? ε люди, тому йдемо по...

Поправка 6. Цимбалюк. Наполягатимете? Не наполягаєте, так?

Поправка 7. Костенко. Не наполягає.

Поправка 13. Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, насамперед хочу сказати, що законопроект вкрай необхідний. Команда фракції «Батьківщина» голосуватиме за, але ми вважаємо, що є ряд концептуальних положень, які варто все-таки внормувати.

Із запропонованого законопроектом тексту «Відомості, що стали відомі особам, зазначеним в абзаці другому цієї частини, не можуть бути розголошені без дозволу Командувача Сил спеціальних операцій...» викласти в такій редакції: «інформація з обмеженим доступом», і далі за текстом «що стала відома особам, зазначеним в абзацах, без дозволу Командувача Сил спецоперацій Збройних Сил України». Бо в іншому разі відомості, що стали відомі особам, зазначеним в абзаці другої частини, можуть містити публічну інформацію. Це різні речі, давайте будемо діяти фахово — що таке відомості, а що таке інформація з обмеженим доступом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету, Федоре Володимировичу.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Справа в тому, що ми сформулювали цю норму зовсім по-іншому: інформація про форми, методи і засоби виконання завдань сил руху опору відноситься до таємної інформації — і все. Тобто ми в даному разі фактично застосовуємо Закон України «Про державну таємницю», тому ваша поправка на даний момент взагалі не має сенсу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Михайловичу, ви наполягаєте? Так, добре.

Шановні колеги, поправка 13 народного депутата Цимбалюка. Ви почули позицію і автора поправки, і комітету. Вона комітетом відхилена. Ставлю її на голосування. Будь ласка, прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 115.

Рішення не прийнято.

Дякую.

Поправка 16. Кіт. Не наполягає.

Поправка 18. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 20. Кіт. Не наполягає.

Поправка 23. Цимбалюк. Не наполягаєте? Дякую.

Поправка 24. Кіт. Не наполягає.

Поправка 26. Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, дякую за спробу все-таки провести попередню поправку, але кажуть, що це юридичний відділ так порекомендував.

Моя поправка стосується також важливої речі. Ми вважаємо, що погодження командира добровольчих формувань обов'язкове з керівництвом територіальної громади. Тому що в іншому разі, шановні колеги, як вони можуть здійснювати в подальшому свою діяльність?

Ми пропонуємо: кандидати на посаду командирів добровольчих формувань територіальної громади погоджуються органом місцевого самоврядування, на території якої функціонуватиме таке добровольче формування, та проходять обов'язкову спецперевірку Службою безпеки і Нацполіцією в порядку, визначеному законодавством.

Це допоможе, щоб насправді була фахова робота з майбутнім командиром такого формування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Комітет обрав іншу концепцію. У даному разі ми відмовляємося від погодження командирів добровольчих формувань територіальних громад з органами місцевого самоврядування з огляду на те, що, на превеликий жаль, далеко не всі органи місцевого самоврядування і не всі керівники органів місцевого самоврядування в Україні займають відверто проукраїнську позицію.

Ми поклали обов'язок призначати командирів добровольчих формувань на Головнокомандувача Збройних Сил за поданням командувача Сил територіальної оборони.

Тобто ми вибудовуємо чітку ієрархічну вертикаль, у даному разі Сил територіальної оборони, і це абсолютно правильна модель, тому цю поправку пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Михайловичу, ставимо на голосування, так? Шановні колеги, поправку 26 народного депутата Цимбалюка комітет пропонує відхилити. Аргументацію обох сторін ви почули.

Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 60.

Рішення не прийнято.

Поправка 27. Костенко.

Рахманін Сергій Іванович. Будь ласка.

РАХМАНІН С.І. Дякую, Руслане Олексійовичу. Я хотів наполягати на трьох поправках, але, з вашого дозволу, якщо дасте мені 1 хвилину, я зніматиму ці поправки з...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, обнуліть час.

РАХМАНІН С.І. Дякую. Шановні колеги, дуже важливий і складний законопроект, незважаючи на те що він невеликий за обсягом. Я вдячний комітету, який плідно попрацював над цими змінами.

Поясню для тих, хто не знає. Тут ϵ дві дуже суттєві речі. Перша. Чітко виписуються повноваження Сил спеціальних операцій, які мають керувати рухом опору, і вони вже відсьогодні, умовно кажучи, одразу після ухвалення і підписання закону, зможуть взятися до справи.

Друга. Одностайним, підкреслюю, рішенням членів комітету, незалежно від їхньої партійної та фракційної приналежності, була проголосована дуже важлива норма: відтепер, якщо закон буде прийнятий, добровольці територіальної оборони територіальних громад отримають змогу використовувати для виконання завдань не лише свою особисту мисливську зброю, як це було раніше, а й табельну стрілецьку, а в разі потреби, за наказом Головнокомандувача Збройних Сил, зможуть отримати будь-яке озброєння. Це дуже важлива річ, хоча б заради цього цей законопроект вкрай...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергію Івановичу, ви не наполягаєте, щоб ці поправки ставити на голосування? Дякую.

Костенко, це ж була ваша поправка. А, ще будуть? Я тоді надам слово Костенку.

Поправка 29. Костенко. Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Пане Голово, дайте мені, будь ласка, 2 хвилини, у нас там з Рахманіним сім поправок. Він три зняв, і я також, виступаючи, зніму ще чотири, і перейдемо до голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прекрасний компроміс. Будь ласка, дайте 2 хвилини.

КОСТЕНКО Р.В. Шановні колеги, ми підтримуватимемо цей законопроект, тому що він, справді, важливий, більш технічний. Коли ми створили цю інституцію територіальної оборони, а вона швидко створювалася, виникло дуже багато питань, які зараз потрібно покращувати, саме щодо її функціонування багато чого треба переробити. Думаю, будуть ще деякі зміни, зокрема з приводу того, про що сказав мій колега Рахманін, — щодо надання більш конкретної та кращої зброї, не лише стрілецької й мисливської, для підрозділів територіальної оборони, і там знижений пороговий рівень стосовно медичної комісії для тих людей, які хочуть записуватися до територіальної оборони. Це перше.

Друге. Вважаю, що це не останні зміни. Зокрема ми, коли створили територіальну оборону, внесли таку поправку про те, що територіальна оборона

не може виконувати завдання в зоні бойових дій, чим ми за фактом заборонили територіальній обороні, військовому формуванню, захищати свою країну.

Так ось, я зареєстрував законопроект, який ми повинні прийняти найближчим часом і дати можливість Головнокомандувачу використовувати цей дієвий і важливий орган, військове формування, для захисту нашої країни.

«Голос» підтримує цей законопроект, і я всіх закликаю також його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви не наполягаєте, так? Дякую.

Поправка 41. Цимбалюк. Не наполягаєте? Будь ласка, Михайле Михайловичу.

ЦИМБАЛЮК М.М. Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановний головуючий, доповідачу, колеги, ми пропонуємо детальніше конкретизувати суб'єктів відповідальності відповідно до пункту 1 частини першої Закону України «Про основи національного спротиву» та замість запропонованого законопроєктом (увага!) тексту «особи, визнані винними у порушенні законодавства України з питань національного спротиву, несуть відповідальність відповідно до закону» викласти в такій редакції: «Громадяни України або іноземці чи особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах впродовж останніх п'яти років та на добровільній основі зараховані до проходження служби у складі добровольчих формувань, Сил територіальної оборони, Збройних Сил України, визнані винними у порушенні законодавства України з питань національного спротиву, несуть відповідальність відповідно до цього закону». Ми вважаємо, що це було б більш конкретизовано, а не загально, як це пропонують в основній редакції.

Дякую. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, будь ласка.

ВЕНІСЛАВСЬКИЙ Ф.В. Дякую за вашу поправку. Але, з одного боку, ви пропонуєте замість слова «особи» розширене формулювання «громадяни, особи без громадянства...», і далі за текстом, а з іншого — ви звужуєте чинну норму, тому що передбачаєте відповідальність не за порушення всього Закону «Про основи національного спротиву», а виключно за порушення Силами територіальної оборони. А ϵ ще і складова — рух опору. Тому та норма, яка ϵ в чинному законі, цілком правильна, і ця поправка комітетом відхилена.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Михайловичу, наполягатимете? Дякую.

Поправка 43. Пузійчук. Не наполягає.

Поправка 44. Мамка. Не наполягає.

Поправка 46. Костенко. Зняв.

Поправка 53. Мамка. Не наполягає.

Поправка 54. Мамка. Не наполягає.

Поправка 55. Кіт. Не наполягає.

Поправка 56. Бакумов.

Кіт. Не наполягає.

Бакумов. Поправка 56. Не наполягає.

Поправка 61. Мамка. Не наполягає.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього законопроекту. Переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення завдань та основ підготовки і ведення національного спротиву» (№ 6302) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 266.

Рішення прийнято.

Знову не працює?

Прийнято, усе. За – 266. Рішення прийнято. Закон прийнятий (Шум у залі).

Шановні працівники Апарату, будь ласка, також підійдіть.

Покажіть, будь ласка, по фракціях та групах.

Зараз підійдуть працівники Апарату, подивляться (Шум у залі).

Я перепрошую. Шановні колеги, щойно технічно повідомляють, що система чомусь зависла так, що вони навіть не можуть по фракціях і групах показати. Друзі, однак результати встановлені: 266 – «За», закон прийнятий.

Шановні колеги із системи «Рада», з Апарату, підійдіть, будь ласка, перевірте, знову вимкнуло цілий ряд (Шум у залі).

Розумію. Я вже навіть знаю, що таке «25 модуль». Чомусь він сьогодні у вас збоїть (Шум у залі).

КОРНІЄНКО О.С. Тоді на 15 хвилин ми оголошуємо технічну перерву для з'ясування цієї обставини (Шум у залі).

Керівництво фракцій чи уповноважені представники підійдіть, будь ласка.

Артуре Володимировичу, можна вас на секунду. Віктор, Олег Іванович. Юліє Володимирівно, когось від вас можна? Сергій чи Іван – хто-небудь.

Шановні колеги, через 10 хвилин будемо продовжувати, прохання запросити народних депутатів до залу. Через 10 хвилин, о 13 годині 40 хвилин (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергію Володимировичу Власенко і Руслане Петровичу Князевич, можна вас на секунду? І Федоре Володимировичу, підійдіть сюди, будь ласка.

(Після перерви)

КОРНІЄНКО О.С. Будь ласка, займаємо свої місця, продовжуватимемо роботу (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати, прошу займати місця.

Шановні колеги, так сталося, що система «Рада» не зафіксувала результатів голосування через збій, тому ми не можемо говорити про повернення до якогось другого голосування, а повинні проголосувати ще раз за це рішення. Це ми погодили разом з колегами. Тому прошу, шановні народні депутати, підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення завдань та основ підготовки і ведення національного спротиву» (№ 6302) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 278.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по депутатських фракціях та групах.

Дякую, шановні колеги. Усе, результати зафіксовані, так? Дякую.

Шановні колеги, це те, про що ми говоримо, усе-таки треба повертатися до питання технічного оснащення залу, тому що ми бачимо, що далі ставить під загрозу взагалі прийняття рішень Верховною Радою.

Шановні колеги, як ми й проголосували, наступне питання порядку денного – це питання ратифікації.

На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про ратифікацію Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії щодо офіційної кредитної підтримки розвитку спроможностей Військово-Морських Сил Збройних Сил України» (№ 0143).

Шановні колеги, пропоную розглянути це питання за скороченою процедурою.

«За» — 236 (Шум у залі).

Можна попросити вас, я домовився... Дивіться, ми проголосували за скорочену процедуру, все одно є 150 голосів. Але в мене прохання, якщо в когось не спрацював цілий ряд, будь ласка, відразу піднімайте руку, щоб я зупинив систему «Рада». Я розумію, ви підняли вже в кінці, коли були результати.

Шановний регламентний комітете, я вас попрошу щодо сьогоднішнього дня підійти більш лояльно, якщо в людей не вистачатиме голосувань. Дякую.

Шановні колеги, запрошую до доповіді заступника міністра оборони Поліщука Олександра Миколайовича (*Шум у залі*).

Сергію Володимировичу! Добре, я зняв слова «більш лояльно» – просто врахувати. Дякую.

Будь ласка, Олександре Миколайовичу.

ПОЛІЩУК О.М., *заступник міністра оборони України*. Шановний пане Голово Верховної Ради! Шановні народні депутати! Проект закону... Вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обнуліть, будь ласка, час. Буває, буває, тут багато хто папки міняв (*Шум у залі*).

ПОЛІЩУК О.М. Вибачте, будь ласка. Проект Закону про ратифікацію Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії розроблено відповідно до Закону України «Про міжнародні договори України» з метою виконання українською стороною внутрішньої державної процедури, необхідної для набрання чинності зазначеною угодою, яку було вчинено в минулому році 12 листопада в місті Лондоні.

Положеннями Рамкової угоди передбачається розпочати реалізацію державних інвестиційних проектів із закупівлі та спільного виробництва двох протимінних кораблів, їх доставки і обслуговування, спільного будівництва восьми ракетних катерів і фрегата, доставки та модернізації систем озброєння на існуючих судах, консультативної та технічної підтримки будівництва військовоморської інфраструктури. Ухвалення проекту закону не потребує додаткових витрат з держбюджету, водночас визначає підстави для підготовки кредитних угод та контрактів з британськими постачальниками у відповідності з умовами Рамкової угоди.

Цей законопроект спрямований на реалізацію завдань з переоснащення Збройних Сил України новим та модернізованим озброєнням, яке дасть можливість ефективно виконувати ті завдання, які стоять перед Військово-Морськими Силами щодо захисту національних інтересів в акваторії Чорного та Азовського морів.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, запрошую до слова співдоповідача голову Комітету з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва Олександра Олександровича Мережка. Будь ласка.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського

співробітництва на своєму засіданні 26 січня 2022 року розглянув внесений Кабінетом Міністрів України, проект Закону «Про ратифікацію Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії щодо офіційної кредитної підтримки розвитку спроможностей Військово-Морських Сил Збройних Сил України» і ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти зазначений законопроект за основу і в цілому та ратифікувати запропоновану угоду.

Метою прийняття законопроекту є виконання внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності зазначеною Рамковою угодою, яка сприятиме започаткуванню спільної з британською стороною роботи над розбудовою військово-морського потенціалу України. Це питання постає як найактуальніше з огляду на події останніх місяців стосовно ескалації в зоні конфлікту на сході України внаслідок агресивних дій з боку Російської Федерації.

Зазначена Рамкова угода надасть можливість започаткувати спільні з британською стороною проекти з розвитку спроможностей Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Тобто цей договір посилює нашу обороноздатність.

Шановні колеги, прошу підтримати і проголосувати «за». Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександре Олександровичу.

Шановні колеги, ϵ необхідність обговорити це питання? ϵ . Будь ласка, прошу записатися на обговорення: два — за, два — проти.

Будь ласка, народна депутатка України Мошенець Олена Володимирівна, фракція політичної партії «Слуга народу».

МОШЕНЕЦЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дуже дякую. Прошу передати слово Богдану Яременку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Богдан Васильович Яременко. Будь ласка.

ЯРЕМЕНКО Б.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу», Київ. Шановні колеги, keep calm and carry on. Це гасло зберігати спокій і продовжувати займатися своєю справою, створено британським урядом напередодні Другої світової війни, дуже актуальне на сьогодні, на жаль, і для України. Не менш актуальним для нашої держави є Угода між Кабміном України і Урядом Її Величності, яка фактично перетворює Сполучене Королівство у стратегічного партнера нашої держави з розвитку Військово-Морських Сил України.

Угода передбачає, що держава, яка має історичну славу володарки морів і океанів стане нашим основним партнером у спорудженні військово-морських

баз, будівництві вітчизняного флоту. Ще три-чотири роки ми могли мріяти про це, а сьогодні я хочу подякувати за те, що мрії романтиків моря і патріотів українського флоту завдяки Президенту України, Міністерству оборони, Міністерству закордонних справ стають реальністю. Невдовзі ми зможемо не лише надійно захистити себе в ближньому морі, а й демонструвати гордо жовтоблакитний прапор у відкритому морі.

Я закликаю колег підтримати ратифікацію цієї угоди і пишаюся тим, що сьогодні в парламенті України маю підстави сказати: «Боже, храни королеву».

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Слово надається народній депутатці України Устіновій Олександрі Юріївні, фракція політичної партії «Голос».

УСТІНОВА О.Ю. Прошу передати слово Соломії Бобровській. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бобровська Соломія Анатоліївна. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А. Я сказала б, щоб Бог беріг український народ і голови українського народу, і щоб голови ці мудрими були. А ще вважаю, що це була б правильна історія, почати говорити про створення, як було в 1943 році, антикремлівського блоку народів (нічого нового немає, історія циклічна), і Британія, безперечно, як і під час Другої світової війни, і сьогодні відіграє критичну роль у протистоянні до Кремля.

Безперечно, ця ратифікація на сьогодні ϵ надважливою для держави і для розвитку Військово-Морських Сил. Нарешті ми останніми роками починаємо говорити про те, що Україна — це морська держава. Згідно з цією угодою, яка фактично ϵ розгортанням меморандуму, який був підписаний півтора року тому, ми повинні мати на виході близько восьми ракетних катерів, частину з яких буде побудовано і в Україні. Вважаю, що ми до цього маємо йти, тому що увага, яка фактично відсутня до кораблебудівельного, крім приватного, сектору в Україні, надзвичайно низька.

Я дуже хотіла б, щоб міністр з питань стратегічних галузей промисловості звернув на це увагу, подивився б на південні області, де стоять іржаві, закинуті державні підприємства, величезні масштаби були, де працювали б тисячі людей, сьогодні повернули б собі робочі місця і відновили б кораблебудування в Україні.

Безперечно, вболіваю за наші Військово-Морські Сили, вони чекають цієї ратифікації, і хочеться, щоб на День Незалежності ми стояли не лише на фрегаті «Сагайдачний», який постійно в ремонті, а нарешті мали повномасштабний флот Української держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Величковичу Миколі Романовичу, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. Прошу передати слово Іванні Орестівні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка.

Шановні колеги, я прошу, звільніть, будь ласка, прохід, щоб народні депутати могли нормально діставатися до трибуни.

Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, шановні колеги! Очевидно, що ми підтримуватимемо цю ратифікацію і доєднуємося до слів вдячності Великій Британії за всю ту військову допомогу і готовність допомагати в розбудові наших не лише Військово-Морських Сил, а взагалі Збройних Сил України, що вона сьогодні надає і яке лідерство показує у світі.

Разом з тим я хотіла б звернути вашу увагу на те, що нам тут, в Україні, також варто було б мобілізувати свої внутрішні зусилля для того, щоб відбудовувати наші Військово-Морські Сили. А для цього потрібно насамперед припинити переслідувати тих керівників підприємств і тих військових, які взяли на себе відповідальність будувати кораблі для наших Військово-Морських Сил, тоді як найскладніші часи ми проходили на початку війни, припинити переслідування тих, хто ухвалював ці політичні рішення задля того, щоб ми були захищені так само і з моря.

А також я хотіла б, щоб ми в цьому парламенті не просто переходили, як ви запропонували і проголосували, в режим роботи в комітетах, а працювали в пленарному режимі для того, щоб нарешті переорієнтувати частину коштів, які ви хочете використовувати на своє «крадівництво», на те, що потрібно сьогодні державі, а саме на потреби Збройних Сил, зокрема і військово-морських наших захисників.

Тому так, підтримуємо! Але припиніть свої політичні атаки всередині країни, припиніть руйнування країни зсередини, і давайте її спільно захищати і внутрішньо, і за допомогою наших партнерів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Бурмічу. Анатолій Павлович. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги, я і наша партія завжди виступали за зміцнення суверенітету, за міцну країну, за міцні Збройні Сили, але їх можна розбудовувати по-іншому і по-різному.

Ми за те, щоб зміцнення Збройних Сил України переважно здійснювалося за рахунок нашого, українського виробника. Ви пам'ятаєте, на миколаївських заводах колись будувалися кращі у світі кораблі, навіть авіаносці. На сьогодні ми купуємо невідомо що невідомо в кого невідомо за скільки. Ми колись уже придбали, ви пам'ятаєте, криголам, який був списаний, у Великої Британії за 10 мільйонів. Це, мабуть, він нам дуже великої користі принесе.

Сьогодні, як кажуть ЗМІ, ми отримуємо так звану допомогу, але лише за наші гроші, і невідомо, у скільки разів дорожче, списане і напівсписане старе обладнання. Якщо це друзі, то вони нам повинні допомагати хоча б безплатно.

 $\mathrm{Mu}-\mathrm{3a}$ зміцнення наших Збройних Сил, ми — за розбудову нашого флоту, але давайте підтримаємо нашого виробника. Давайте ці кошти, тому що це ми сплачуємо, а не нам хтось інвестує (тут не треба плутати), направимо на наших виробників, інженерів, працівників, щоб вони тут сплачували податки і створювали робочі місця, і годували свої сім'ї, а не годувати королеву. Вона, думаю, і так не голодна.

Тому ми за розбудову і за зміцнення нашого вітчизняного виробника. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, хто ще бажає виступити? Григорій Немиря. Будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, фракція «Батьківщина» підтримуватиме ратифікацію цієї угоди із двох причин.

Ми знаємо, що справжній друг пізнається в біді. Так, як діє зараз Велика Британія, допомагаючи і зміцнюючи оборонний потенціал України особливо в тому, що стосується Військово-Морського флоту, — це приклад для наслідування іншими країнами.

Але ϵ ще одна країна, ще один випадок, про який треба згадати. Не лише зброя, а й політична єдність. Уряд Великої Британії під час Другої світової війни продемонстрував, що під час смертельної загрози створюється уряд Національної єдності.

Сьогодні вже триває четвертий день після ініціативи фракції «Батьківщина» щодо прямого звернення до Президента з приводу створення такого уряду. Поки що ми не почули жодної відповіді від Президента. Час визначатися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення, чи хтось бажає висловитися? Прошу народних депутатів зайняти свої місця, ми переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Рамкової угоди між Урядом України та Урядом Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії щодо офіційної кредитної підтримки розвитку спроможностей Військово-Морських Сил Збройних Сил України» (№ 0143) у цілому.

Готові голосувати? Шановні колеги, прошу проголосувати. «За» — 275.

Рішення прийнято.

(№ 3683). Друге читання.

Покажіть, будь ласка, по депутатських фракціях і групах. Дякую.

Рухаємося далі. Наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку розроблення, прийняття та впровадження авіаційних правил України

Запрошую на трибуну голову підкомітету Комітету з питань транспорту та інфраструктури Павловського Петра Івановича.

Шановні колеги, хтось наполягатиме? Будуть, так? Одна поправка у вас і дві у вас, так?

Тоді попрошу Володимира Михайловича В'ятровича. Будь ласка, одразу називайте номер поправки.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Добрий день, шановні колеги! Поправка 2. Рік тому парламент провалив цей проект, бо в ньому були зміни до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», що дозволяли будь-який нормативний акт видавати не українською мовою. У доопрацьованій версії цього вже немає, але залишилася фраза, що авіаправила, цитую: «та можуть прийматися мовою оригіналу». Моя поправка пропонує вилучити ці слова, цього ж вимагають і висновки Головного науково-експертного управління і Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України, бо вони порушують ряд статей Конституції.

Якщо автори мали на увазі застосування в Україні авіаправил ЄС, як, наприклад, використовуються західні медичні протоколи, то треба так і писати. А нормативні акти повинні видаватися виключно українською мовою.

Прошу підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету, будь ласка.

ПАВЛОВСЬКИЙ П.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! Фракція «Слуга народу». Нагадаю, що 12 жовтня 2021 року Україною та ЄС було підписано Угоду про спільне використання авіаційного простору, тобто авіаційний безвіз. Цей законопроект повинен був передувати укладенню цієї угоди, але Верховна Рада забарилася з його прийняттям, тому він на часі.

Що стосується позиції комітету щодо цієї поправки, то я хотів би звернути увагу, що авіаційні правила — це комплекс нормативних актів, які регулюють авіаційну діяльність, і виключення, яке передбачає цей законопроект, стосується стандартів та вимог для сертифікації, нагляду та експлуатації повітряних суден. У Європейському Союзі вони викладені на сотнях сторінок англійською мовою, і для того щоб бути точними у їх трактуванні, ми пропонуємо, щоб авіаційні правила, які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 2 народного депутата В'ятровича. Вона комітетом відхилена. Ставлю її на голосування. Будь ласка, прошу голосувати.

(3a) - 87.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 4. Євтушок, я так розумію? Так. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Так, дійсно, поправка 4, в якій я прописав «Авіаційні правила України, розроблені відповідно до нормативних актів Європейського агентства з безпеки польотів, які містять положення стандартів та вимог для сертифікації, нагляду та експлуатації повітряних суден, є нормативно-технічними документами, прийнятими та зареєстрованими в порядку, встановленому законодавством України». Це щодо мови. Але ж комітет, на жаль, виписав цю норму в частині «є нормативно-технічними документами та можуть прийматися мовою оригіналу».

Прошу, пане Голово, поставити поправку і підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, позиція комітету.

ПАВЛОВСЬКИЙ П.І. Позиція комітету аналогічна тій позиції, яку я висловив щодо поправки колеги В'ятровича.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, тоді я ставлю поправку 4 на голосування. Це авторства народного депутата Євтушка. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

((3a)) - 78.

Рішення не прийнято.

Ви ще одну хотіли, так, Сергію Миколайовичу? Більше ніхто не буде, крім Сергія Миколайовича Євтушка, наполягати? Не будуть, так? Ви будете, так, Юрію Анатолійовичу? А, ви хочете вже натиснути кнопку за законопроект, я зрозумів.

Поправка 11. Я правильно розумію, ні? Будь ласка, Євтушок, називайте номер поправки.

ЄВТУШОК С.М. Дякую, пане Голово. Фракція «Батьківщина». Я прошу поставити і підтримати поправку 12, в якій пропонується «частину другу статті 2 Закону України «Про стандартизацію» після слів «будівельні норми» доповнити словами «авіаційні правила України, розроблені відповідно до нормативних актів Європейського агентства з безпеки польотів, які містять положення стандартів та вимог для сертифікації нагляду та експлуатації повітряних суден та є нормативно-технічними документами, прийнятими та зареєстрованими в порядку, встановленому законодавством України».

Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 12 народного депутата Євтушка. Комітетом вона відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

(3a) - 75.

Рішення не прийнято.

Усі, хто хотів, поставили свої поправки. Більше жодних пропозицій немає, тому переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку розроблення, прийняття та впровадження авіаційних правил України» (№ 3683) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 278.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, перед тим як перейти до наступного питання, у мене ϵ лист, підписаний усіма лідерами фракцій і груп. Він звучить так.

Відповідно до частини другої статті 19 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» у разі необхідності, після можливого скороченого обговорення, більшістю голосів народних депутатів від конституційного складу приймається рішення про одноразову (ad hoc) зміну місячного, тижневого або денного порядку роботи Верховної Ради. У зв'язку із необхідністю заслуховування на «годині запитань до Уряду» інформації Прем'єр-міністра, міністра оборони та міністра охорони здоров'я, а також із важкою епідеміологічною ситуацією щодо поширення COVID-19 та зважаючи на погоджену позицію депутатських фракцій та груп, просимо вас поставити на голосування наступну пропозицію стосовно порядку роботи Верховної Ради України на пленарному засіданні 28 січня 2022 року, тобто завтра. З 10 години до 12 години провести «годину запитань до Уряду», розширити її в часі. Після цього з 12 години до 12 години 30 хвилин оголосити депутатські запити без прийняття рішень, о 12 годині 30 хвилин — закриття шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Шановні колеги, оскільки це узгоджений лист, я цю пропозицію ставлю на голосування. Шановні колеги, прошу голосувати.

((3a)) - 285.

Рішення прийнято.

Дякую.

Мотовиловець Андрій Вікторович з процедури. Будь ласка.

МОТОВИЛОВЕЦЬ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Я прошу поставити на голосування та зняти з розгляду законопроект № 6507 у зв'язку з потребою подальшої консультації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ви зрозуміли пропозицію? Наступним законопроектом мав бути № 6507. Його ж автор народний депутат Мотовиловець просить проголосувати і зняти його зараз з порядку денного, тому що їм потрібно ще провести консультації.

Шановні колеги... (*Шум у залі*). Це пропозиція. Добре. Я ж запитую. Тоді, якщо... Давайте тоді по 1 хвилині, хто бажає, добре?

Будь ласка, Колтунович, 1 хвилина.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Пане Голово, а можна попросити колег присісти. Пане Голово, законопроект № 6507 — це проект, який вбиває вугільну галузь України, вбиває відповідні шахти, і він фактично унеможливлює подальшу

життєдіяльність вугільної галузі України. Цей законопроект має розглядатися після висновку антикорупційного комітету. Його немає. На майбутнє такі документи також не мають потрапляти сюди як такі, що суперечать національним енергетичним і економічним інтересам.

Тому моя пропозиція. Ви його голосуйте, ми його відхилили. Моє побажання: більше ніколи в житті не підставляти і не голосувати таких проектів законів, які вбиватимуть вугільну галузь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Волинець, будь ласка, 1 хвилина, потім Ярослав Железняк — 1 хвилина, потім Михайло Бондар — 1 хвилина, і переходимо... А, бачу, бачу. Народна депутатка Гриб — 1 хвилина. Після переходимо до голосування за цю процедуру.

Михайло Волинець. Будь ласка.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Пане Руслане, дякую. Насамперед це корупційний законопроект. За всю історію четвертого скликання в парламенті я не бачив такого нахабства, щоб таку корупцію протягувати і прикриватися законом. Передбачено не лише підприємства вугільної промисловості підвести під малу приватизацію.

Друга частина законопроекту щодо малої приватизації передбачає чисельність колективів до 100 осіб. Це, наприклад, на шахті «Капітальній» треба звільнити 2 тисячі 199 людей, а в «Центренерго» треба звільнити 7 тисяч 900 людей для того, щоб підвести під малу приватизацію цілісним комплексом. Потім передбачено землю передати фактично у власність, не просто в управління, а у власність. Передбачено також приватизацію цих підприємств цілісними комплексами. Це суперечить усім базовим законам. За основу взятий законопроект Януковича, який писався під його сина, — про особливості приватизації вугледобувних підприємств.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ярослав Іванович Железняк, потім Михайло Леонтійович Бондар, потім пані Гриб, і переходимо до голосування за цю процедуру.

Будь ласка, Железняк.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Є, звичайно, нестримне бажання провалити ще один законопроект від влади. Але хочу зазначити, що в нас відбувається унікальна ситуація. Вперше за багато часу Мотовиловець запропонував не працювати більше, а навпаки, працювати менше. Хоча б за це можемо підтримати цю ідею.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бондар Михайло. Будь ласка.

БОНДАР М.Л. Дякую. Фракція «Європейська солідарність». Шановні колеги, хтось дуже хотів, щоб з 1 січня 2022 року вступила в силу можливість щодо банкрутства вугледобувних підприємств. Дякую всім колегам, які провалили таку можливість, проголосувавши за мораторій на банкрутство вугледобувних підприємств до 2024 року. І після цього якось випадково тут з'являється оцей законопроект, яким вони не полишають все-таки надії, щоб захопити вугледобувні підприємства. Увесь цей період часу, два з половиною роки ці вугледобувні підприємства знищувалися, у них не вкладалися, це спеціально було зроблено тією владою, щоб потім захопити не лише самі підприємства, а й території, на яких вони розташовані.

Ми провалюємо зараз цей законопроект, не голосуємо за нього.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ϵ пропозиція взагалі його не ставити (*Шум у залі*). Ні-ні, я мушу поставити цю пропозицію, шановні колеги.

Будь ласка, народна депутатка Гриб. Після цього ще Рудик Сергій Ярославович, я бачу.

ГРИБ В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 105, Луганська область, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги, тут дуже багато виникає питань. Я взагалі не побачила ролі місцевих влад, у який спосіб проходитиме приватизація. Ми ж розуміємо, що сьогодні в Україні і в усьому світі відбувається процес декарбонізації, шахти закриватимуться, просто метал вирізатиметься, а всі проблеми будуть на плечах громад.

Тому в такому вигляді цей законопроект у жодному разі не можна приймати. Насамперед треба думати про справедливу трансформацію, яким чином громади житимуть далі, що будуть робити шахтарі, коли позбавляться роботи? Тому вибачте мені, але це просто якась схема.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Рудик Сергій Ярославович, і переходимо до голосування за пропозицію народного депутата Мотовиловця.

Рудик Сергій Ярославович. Будь ласка.

РУДИК С.Я., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні колеги, минулий пленарний тиждень чи не пленарний я провів на Луганщині і Донеччині, зустрічаючись із шахтарями. Ключове питання, яке вони вимагають вирішити нашому парламенту, — це погашення заборгованості із заробітної плати. Ми 16 грудня проголосували в першому читанні законопроект щодо цієї заборгованості, і монобільшість нас не дослухалася, обіцявши зробити це в перший пленарний тиждень.

Сьогодні четвер, кінець робочого дня, завтра дві години робочого дня, і ви знаєте, що у вівторок ми йдемо на карантин. Я вимагаю, щоб ми повернулися до цього питання. Учора відбулося засідання бюджетного комітету, там цього питання і близько не було. Скличте засідання бюджетного комітету, Вікторія Гриб зареєструвала листа за підписом великої кількості народних депутатів. Давайте їм погасимо заборгованість, вона зростає і на сьогодні вже становить 2,5 мільярда гривень. За 320 доларів ми купуємо із-за кордону, а не можемо заплатити нашим шахтарям по 2 тисячі 100.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще Камельчук, і після цього вже переходимо до голосування. Юрій Камельчук. Будь ласка.

КАМЕЛЬЧУК Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, політична партія «Слуга народу»). Місто Червоноград, шахтарський регіон, Львівщина. Справді, цей законопроект треба доопрацьовувати дуже детально, врахувати багато речей. Тому що однозначно, всі шахтні підприємства з'єднувати з «Центренерго» на однакових умовах неможливо. Більше того, я вважаю, це питання має бути дуже комплексно розглянуто, тому поспішати зараз не варто нікому. Під час закриття і недоєднання підприємств, навіть якщо завжди буде прибутковим «Центренерго», треба зрозуміти, що буде з іншими. Це має бути комплексна програма трансформації регіонів, реформа вугільної галузі загалом, і тоді приватизація окремих підприємств. Але чисто, спокійно, прозоро і зрозуміло для всіх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайняти свої місця, переходимо до голосування за пропозицію народного депутата Мотовиловця, щоб зараз зняти з розгляду законопроект № 6507 і сьогодні його взагалі не розглядати. Знімаємо з розгляду.

Шановні колеги, готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію народного депутата Мотовиловця щодо зняття розгляду проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України стосовно приватизації вугледобувних підприємств та продажу арештованого майна» (№ 6507) із сьогоднішнього порядку денного.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

((3a)) - 228.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Законопроект сьогодні не розглядаємо.

_____

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про нафту і газ» щодо визначення критичних сховищ газу та критичних магістральних трубопроводів транспортування газу» (№ 6133).

Ми маємо все одно зробити кілька ритуальних голосувань, шановні колеги. Це законопроект № 6133.

Насамперед я хочу попросити проголосувати зараз пропозицію щодо включення цього питання до порядку денного, нам потрібно набрати 226 голосів. Шановні колеги, прошу голосувати.

(3a) - 252.

Рішення не прийнято.

Далі я прошу проголосувати пропозицію про застосування процедури *ad hoc* стосовно розгляду та прийняття рішення щодо законопроекту № 6133 на цьому пленарному засіданні.

Готові голосувати? Прошу голосувати.

(3a) - 245.

Рішення прийнято.

Пропоную розглянути законопроект № 6133 за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

(3a) - 236.

Рішення прийнято.

Запрошую народного депутата України Жупанина Андрія Вікторовича.

Шановні колеги, ϵ пропозиція не обговорювати цього законопроєкту (Шум у залі). Ні? Я перепрошую.

Будь ласка, Андрію Вікторовичу, 4 хвилини. Ви і від авторів, і від комітету.

ЖУПАНИН А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Фракція «Слуга народу». Понад два роки тому ми голосували в залі законопроект, який стосувався відділення газотранспортної системи України та передачі її в управління новоствореному державному підприємству. Тоді з цієї трибуни лунало багато звинувачень, що ми втрачаємо нашу найбільшу цінність, що держава втрачатиме 3 мільярди доларів щороку і що ми нашпигуємо нашу газотранспортну систему інвестиціями, щоб збанкрутувати її.

Однак сталося не так, як здавалося. Уже понад два роки «Оператор ГТС України» ϵ одним з найбільших платників податків в Україні та найкращим роботодавцем.

Сьогодні в порядку денному не менш важливий законопроект — щодо ефективного використання державної власності та економії бюджетних коштів. Утім, напевно, вам знову будуть розповідати казки. Тому назву лише кілька причин, чому і цього разу варто довіритися мені.

Законопроект має дві ключові мети. Перша — оптимізувати потужності газотранспортної системи України в умовах обмеженого транзиту.

Друга – врегулювати експлуатацію критичних підземних сховищ газу.

Це потрібно з огляду на кілька обставин. У 2021 році транзит газу територією України становив 40 мільярдів кубометрів за проектної потужності нашої системи 146 мільярдів. Останні три роки обсяг транзиту знижується, але збільшуються витрати на утримання системи, яка не експлуатується. Витрати на утримання ГТС включаються до тарифу, і прийняття такого закону є необхідним, щоб ці витрати не лягли на плечі українських споживачів.

Щодо підземних сховищ газу. Сьогодні їх 12, і серед них ϵ Олишівське підземне сховище газу. Його робота з 2013 року нерентабельна, однак механізму вивести його з експлуатації на законодавчому рівні немає. Цей законопроект не про те, що хтось буде різати чи пиляти трубу, не про те, що держава втратить трубу чи підземні сховища газу, і не про те, що ми втратимо доходи від транзиту чи зберігання газу, а про тимчасову консервацію надлишкових потужностей української ГТС, про оптимізацію роботи окремих газосховищ, про ефективне використання державної власності, про економію бюджетних коштів та про надлишкових недопущення перекладання витрат на плечі українських споживачів. Від себе особисто, від колективу авторів прошу підтримати і проголосувати.

Тепер щодо рішення комітету. Комітет Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг на своєму засіданні 15 грудня 2021 року розглянув проєкт Закону «Про внесення змін до Закону України «Про нафту і газ» щодо визначення критичних сховищ газу та критичних магістральних трубопроводів транспортування газу» (№ 6133), внесений народними депутатами України Андрієм Жупаниним, Юрієм Камельчуком та Андрієм Герусом. За результатами обговорення на своєму засіданні комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України включити проєкт Закону «Про внесення змін до Закону «Про нафту і газ» щодо визначення критичних сховищ газу та критичних магістральних трубопроводів транспортування газу» до порядку денного сесії та за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу.

Колеги, прошу підтримати цей важливий законопроект, голосуйте зеленою кнопкою. Дякую вам за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова співдоповідача голову Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг... А, ви вже все, я перепрошую.

Шановні колеги, ϵ необхідність обговорювати? Прошу записатися на обговорення: два — за, два — проти.

Будь ласка, народна депутатка Федина Софія Романівна, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ФЕДИНА С.Р. Прошу передати слово моєму колезі Михайлові Бондарю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Бондар. Будь ласка.

БОНДАР М.Л. Добрий день, шановні колеги! «Європейська солідарність» утримається від голосування за цей законопроект за однієї простої причини. Потужності нашої газотранспортної системи ми маємо розвивати в повних обсягах, для цього ϵ всі передумови. Ми бачимо, що не на часі, на жаль, прийняття таких законопроектів, які обмежуватимуть можливість наших державних газосховищ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Каптєлову Роману Володимировичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

КАПТЄЛОВ Р.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 36, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Андрію Герусу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Андрію Михайловичу.

ГЕРУС А.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, цей законопроект про те, як держава може бути ефективним управлінцем своїх активів, як може ефективно управляти державними підприємствами й оптимізувати їх діяльність у такий спосіб, щоб у таких підприємств не виникало зайвих надлишкових затрат.

У даному разі, якщо ми приймемо цей законопроект, затрати державних підприємств можна буде скоротити на 1 мільярд гривень. Це ті витрати, які сьогодні несуться на об'єкти і на активи, які фактично не використовуються в операційній діяльності і не беруть участі в транзиті та у зберіганні газу.

Тому давайте підтримаємо цей законопроект і покажемо, що держава може приймати рішення так, щоб державні активи функціонували ефективно та оптимально.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату України Костенку Роману Васильовичу, фракція політичної партії «Голос».

КОСТЕНКО Р.В. Роман Костенко, партія «Голос». Передайте, будь ласка, слово Інні Совсун.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Інно Романівно.

СОВСУН І.Р. Фракція «Голос». Шановні колеги, ми підтримуватимемо цей законопроект. Мені видається, що зараз не час для будь-яких політичних спекуляцій, ми повинні об'єднатися і спільно діяти для того, аби забезпечувати національні інтереси України.

Так уже сталося, що, зокрема, наріжним в цьому контексті є питання оператора газотранспортної системи. Оператор зараз докладає максимум зусиль для того, аби гарантувати, що Україна є надійним транзитером газу до Європейського Союзу. Ми повинні дослухатися до позиції оператора, і оператор переконаний, що на даний момент нам необхідно мінімізувати ті додаткові витрати, які виникають, натомість залишатися, повторюся, надійним транзитером газу до Європейського Союзу. Власне, для цього цей законопроект було розроблено.

За розрахунками оператора, які були озвучені на засіданні комітету, внесення таких змін дасть можливість економити до 3 мільярдів гривень для оператора за рік, що насправді ϵ важливим особливо в умовах постійного скорочення транзиту.

Ми повинні, безперечно, далі боротися за українську газотранспортну систему. Ми як держава на всіх рівнях — і як народні депутати, і уряд, і Президент — повинні боротися за те, аби не було запущено «Північний потік-2». Частиною цієї боротьби є унормування роботи оператора. Тому я дуже сподіваюся, що зала підтримає цей законопроект.

Але разом з тим це не означає, що ми повинні ігнорувати інші виклики, які ϵ в енергетичній галузі. Хочу нагадати, що буквально на початку цього тижня заступник Керівника Офісу Президента вийшов на пресконференцію і сказав, ситуація в енергетичній сфері перебуває абсолютно під контролем. На другий день після цього в нас вимкнулися два блоки атомних електростанцій. Вочевидь, що ситуація не ϵ під контролем.

Я хотіла б зараз звернутися до уряду з тим, аби ми подумали про те, як зробити так, щоб на наступний опалювальний сезон Україна не заходила в такий загрожуваний стан, в якому ми є сьогодні.

А законопроект треба підтримувати, сподіваюся, так само буде підтримка залу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату України Кабаченку Володимиру Вікторовичу, фракція політичної партії Всеукраїнське об'єднання «Батьківшина».

КАБАЧЕНКО В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Юлії Тимошенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, я хотіла б, щоб ті, які в цій залі мають хоча б краплю совісті, знали про що цей законопроект.

Цей законопроект про остаточне знищення нашої газотранспортної системи і наших газових сховищ. Спочатку роздерибанили їх через відомий вам анбандлінг, що тепер практично держава не впливає ані на експлуатацію газотранспортної системи, ані на експлуатацію газових сховищ. А зараз починається, по суті, через цей законопроект, скажімо так, розкрадання всього, що було в державній власності і що стосувалося газових сховищ і газотранспортної системи. Ви подивіться, як грантові хлопці й дівчата зараз б'ються за цей «прекрасний» законопроект.

Безумовно, у цьому парламенті немає змісту взивати до чиєїсь совісті, це не має жодного сенсу, тому що тут, крім заробітної плати в конвертах, нікого ніщо не цікавить або договорняки, які робляться за спиною українського народу. Але я хочу, щоб народ, який ще дивиться цю Раду по телебаченню, знав, що за цим законопроектом, після того як у нас забрали вплив на газотранспортну систему і газові сховища, зараз починається розподіл між своїми людьми всього, що мають газотранспортна система і сховища.

Тому я хочу закликати всіх депутатів, які хоч трохи стоять на позиціях національних інтересів України, які хоча б, може, трохи ночами не сплять від того, що ви вже натворили в державі, голосувати проти цього проекту закону, тому що він руйнує залишки державної власності й національних інтересів в системі газотранспортної системи та безцінної нашої власності — газових сховищ. Голосуйте «проти». «Батьківщина» голосуватиме «проти».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Нестору Івановичу. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую, пане Голово. Якщо керівництво після 2014 року до сьогодні думало б стратегічно, то ми вже давно створили б консорціум і в 2015 році нікому в голову не прийшло б будувати «Північний потік-2». Зараз маємо те, що маємо, і треба виходити з того, що ϵ .

Але як терпіти таке нахабство, коли (увага!) дев'ять людей у грудні і вже, швидше за все, у січні зароблять на видобутку вітчизняного газу по 500 міль-

йонів доларів за місяць, і за все це платить українська промисловість і промисловий споживач. Індекс зростання цін на промислову продукцію (увага!) 60 відсотків за місяць. Це показник грудня. Останній раз таке було в 1996 році. Чому наша промисловість не отримує газу за ринковими європейськими цінами близько 400 доларів, тобто 12 гривень за 1 кубічний метр, а платить 50-60, що є спотовою, а не ринковою ціною Європи...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко. Будь ласка.

БАТЕНКО Т.І. Дякую. Хочу сказати, що ми просто читаємо законопроекти, перш ніж голосувати. Тому, як ви бачите, «Партія «За майбутнє» далеко не голосує за те, що хоче цей зал, коли ми бачимо корупційні складові багатьох законопроектів, які вносяться до цього сесійного залу. Але ми також бачимо і їх нелогічність, як і цього, бо не розуміємо, як можна віднести до призначення підземного сховища нафти і газу, скажімо, енергоносії, вироблені з відновлювальних джерел енергії. Ну, просто... Ми не розуміємо, про що йдеться, коли немає фінансового обґрунтування цього законопроекту, чи може цей проект збільшити видатки бюджету, немає відповідного висновку уряду, і чи не призведе до збільшення тарифів на газ для споживачів у разі відключення витрат на виведення і таке інше.

Тому наша депутатська група утримається від голосування за цей законопроект і закликає всі депутатські фракції та групи читати законопроекти, перш ніж голосувати за них. Ми голосуємо «проти».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Прошу народних депутатів зайняти свої місця і підготуватися до голосування.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про нафту і газ» щодо визначення критичних сховищ газу та критичних магістральних трубопроводів транспортування газу» (№ 6133) у першому читанні за основу.

Шановні колеги, готові голосувати? Прошу голосувати.

((3a)) - 238.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах. Дякую.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі тютюнових виробів» (№ 5719). Друге читання.

Запрошую для доповіді заступницю голови Комітету з питань бюджету Олену Євгенівну Копанчук. Будь ласка, Олено Євгенівно.

Шановні колеги, хтось наполягатиме на своїх поправках? Бо ми вже почали розглядати це питання... (Шум у залі).

Шановні колеги, ну, ви ж знаєте свої поправки (Шум у залі).

Друзі, думаю, давайте це питання погодимо з Апаратом, принаймні один автор ϵ . Будь ласка, будемо...

Шановні колеги, хтось наполягатиме на своїх поправках? Ні.

Я знаю, що мають ставити поправки на підтвердження. З цієї інформації, що в мене ϵ , народний депутат Железняк ставитиме чотири поправки, народна депутатка Устінова — дві поправки. Я правильно розумію?

Тому, будь ласка, надаю слово Ярославу Івановичу Железняку. Називайте номер поправки, і потім будемо приймати рішення.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, давайте почнемо з цих поправок, а далі будемо визначатися, скільки поправок я ставитиму на підтвердження.

Шановні колеги, цей законопроект можете голосувати, можете не голосувати, але він стосується місцевих податків щодо акцизу. Проте бюджетний комітет якимось дивом вніс декілька поправок, які взагалі не стосуються предмета відання ані комітету, тим паче цього законопроекту.

Зараз я хочу, щоб ми відхилили поправку 108. Це зміни до Закону України «Про банки та банківську діяльність», які фактично дають можливість погіршити обрання незалежних членів наглядових рад банків, що дає можливість красти додаткові гроші з бюджету.

У мене запитання. Яким чином взагалі з'явилася ця поправка? Чому вона врахована комітетом? Чи далі буде в нас така практика, коли бюджетний комітет лізе в предмет відання не своїх питань? Це питання фінансового комітету.

Прошу цю поправку відхилити. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету. Після цього переходимо до голосування.

КОПАНЧУК О.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 189, Хмельницька область, політична партія «Слуга народу»). Комітетом підтримана ця поправка, оскільки необхідні зміни щодо вимог до представників держави у наглядовій раді державного банку. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 108 народного депутата Арістова та інших колег. Вона комітетом врахована. Водночає народний депутат Железняк пропонує поставити її на підтвердження. Аргументацію ви почули.

Ставлю поправку 108 на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

(3a) - 174.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 109. Будь ласка, Ярославе Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, це аналогічна ситуація. Бюджетний комітет якимось чином вирішив, що вони можуть влізти в Податковий кодекс. Не просто влізти, а до 2024 року знизити ПДВ для внутрішніх авіаперевезень. Я чув, що в нас проблема з цінами на харчі. Можливо, там це потрібно. Я чув, що в нас проблема із закупівлею деяких обладнань для військових. Можливо, там буде потрібно зменшувати оподаткування. У нас енергетична криза. Я не завжди погоджуюся з ідеєю, що треба зменшувати ПДВ, але це дискусія. Однак я точно знаю, що в нас зараз немає кризи внутрішніх перевезень. І тишкомнишком тягнути цю поправку... Ну, це, щонайменше, дуже цинічно.

Тому прошу зараз не порушувати статті 116 Регламенту, питання розподілу комітетів, і відхилити цю поправку. Якщо ця дискусія має місце, то лише в Комітеті з питань фінансів, податкової та митної політики, який я маю честь представляти. Поправку прошу відхилити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Буде позиція комітету чи ставимо на голосування? Поправка 109, так?

Шановні колеги, ставлю поправку 109. Вона комітетом була врахована. Водночає народний депутат Железняк просить поставити її на голосування для підтвердження.

Тому, шановні колеги, ставлю на голосування для підтвердження поправку 109. Будь ласка, прошу голосувати.

(3a) - 189.

Рішення не прийнято.

Я перепрошую, Ярославе Івановичу, я вам надам. До мене підійшов Тарас Іванович Батенко, він хоче виступити з процедури. Так, Тарасе Івановичу?

Будь ласка, Батенко, потім я знову до вас перейду.

БАТЕНКО Т.І. Шановний доповідачу, у мене питання, щоб ви, як кажуть, для протоколу підтвердили, чи правильно ми розуміємо, що в остаточній версії цього законопроекту № 5719 випала, тобто не врахована бюджетним комітетом поправка 105, яка, як ми знаємо, була контроверсійною в цьому питанні (на попередньому засіданні ми її намагалися розглядати) і допомагає монополісту на ринку роздрібного продажу сигарет посилити своє становище і не дати можливості нікому з його конкурентів розвиватися. Корупціогенна поправка 105,

вона відсутня в остаточній редакції цього законопроекту. Будь ласка, підтвердіть або спростуйте.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідайте.

КОПАНЧУК О.С. Ця поправка була відкликана автором.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Це для того, щоб було розуміння. Так?

Железняк. Поправки 15 і 23, по-моєму. Будь ласка, Ярославе Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, лише ви дивитеся не на останню версію таблиці. Тарасе Івановичу, питання було щодо поправки 103. Вона, справді, відхилена, якщо дивитися по таблиці.

Тепер що стосується поправки 15. Шановні колеги, дуже цікава поправка, яка також мало пов'язана з місцевими бюджетами, а тим паче з питанням тютюну. Це поправка, яка фіксує, що в нас ДФРР має бути 1,5 відсотка від надходжень бюджету. Якщо порахувати, то за бюджетною декларацією, щонайменше, у наступному році буде більше ніж 20 мільярдів. Слухайте, а ми справді вважаємо, що ДФРР має бути такий великий, який потім розподіляється на округи? Ми точно вважаємо, що в нас немає грошей додатково обладнувати мережі з Білоруссю, допомагати нашим військовим? А ми точно хочемо ці гроші спрямувати в округи. Тому я вважаю, що цю поправку ми також маємо відхилити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету щодо поправки 15.

КОПАНЧУК О.Є. Цю пропозицію комітет розглянув і вважає за доцільне її прийняти. Тому прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 15. Вона також народного депутата Арістова і колег з комітету. Водночає народний депутат Железняк просить поставити її на голосування для підтвердження. Ставлю цю поправку на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

(3a) - 213.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 23. Будь ласка, Ярославе Івановичу.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І. Шановні колеги, дякую, що ми відхилили багато поправок. Цю поправку я не буду ставити на підтвердження. Єдине, це перерозподіл грошей від грального бізнесу на місцеві бюджети — також мало пов'язано з тематикою законопроекту, але нехай буде. Я лише хочу нагадати, що наша ексколега Ольга Бєлькова ще під час прийняття закону про гральний бізнес запропонувала цю ідею. Вона тоді сказала, що це недоцільно, не можна, ми втрачаємо гроші з державного бюджету, а зараз ця ідея реалізовується.

Я просто звертаюся до всіх колег, що іноді треба дослухатися до мудрих думок, які лунають навіть від депутатів опозиції, вони потім, як свідчить практика, усе одно втілюються вами. Просто втратили один рік.

Цю поправку не ставлю на підтвердження, і далі я не буду розглядати більше поправок.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ярославе Івановичу.

Шановні колеги, народна депутатка Устінова пропонує поправки 89 і 102. Правильно? Будь ласка, Олександре Юріївно. Потім ще Олександр Сергійович Колтунович, поправка 92. Давайте, щоб ми ще встигли проголосувати.

Будь ласка, Олександро.

УСТІНОВА О.Ю. Шановні колеги, прошу поставити на підтвердження поправку 89, бо я також не розумію, що вона робить у законопроекті щодо акцизу з тютюнових виробів. Тому що ця поправка фактично стосується медичних закладів і робить одні заклади рівніші перед іншими. У нас тепер хочуть на ДУСю, на «Феофанію» виділяти гроші прямо з державного бюджету, і не треба їм відповідати всім тим вимогам, яким відповідають інші заклади, зокрема медичні.

Тому я дуже прошу поставити на підтвердження. У нас зараз такий час, коли ми маємо підтримувати всіх медиків, а не лише тих, які обслуговують депутатів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 89. Вона комітетом врахована. Народна депутатка Устінова просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

(3a) - 186.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 102. Устінова. Потім ще поправка 92, Колтунович, і поправка 98, Арахамія.

Будь ласка, поправка 102. Устінова.

УСТІНОВА О.Ю. Дякую. Колеги, ще одна поправка, яка також стосується того, що в нас, якщо ви знаєте, виписано, що 5 відсотків від ВВП має витрачатися обов'язково на медицину. А цією поправкою вносяться зміни до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування

населення» і це прибирається. Тобто тепер у нас немає зобов'язання витрачати гроші на медицину, і їх будуть різати кожного року. Замість того, щоб зараз підтримати наших медиків, як ми всі обіцяли, хочемо цією поправкою обрізати їм фінансування. Тому прошу не підтримувати її.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А ви впевнені, що це про медицину? Це про професійно-технічну освіту. А, в кінці. Бо я просто подивився... Усе, добре, я зрозумів.

Будь ласка, ваша відповідь.

КОПАНЧУК О.Є. Цією поправкою узгоджується Бюджетний кодекс відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік», виходячи з можливого наявного фінансування як державного, так і місцевих бюджетів. Тому Комітет з питань бюджету підтримав цю поправку. Прохання підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 102 народної депутатки Копанчук. Вона комітетом врахована. Водночає народний депутат Устінова просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

(3a) - 189.

Рішення не прийнято.

Колтунович, поправка 92. Потім Арахамія — 98, і переходимо до голосування за законопроект у цілому.

Будь ласка, Колтунович.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановні колеги, мене дивує ваше невгамовне прагнення забрати кошти і податки з місцевих бюджетів, їх централізувати. Законопроект підтримувати не варто. Це перше.

Друге. Подивіться, яка цікава поправка, я хочу, щоб ви її почули. «...В абзаці першому частини першої статті 103¹ слова «спеціального фонду державного бюджету» замінити словами «державного дорожнього фонду». Пробачте, у вас у дорожньому фонді мало коштів? Скільки ви спрямовуєте туди мільярдів гривень у рамках цього року і попередніх років?

Вважаю, що ця поправка ϵ неприйнятною. Прошу поставити $\ddot{\text{ii}}$ на підтвердження і провалити як таку, що фактично вилуча ϵ кошти зі спеціального фонду державного бюджету.

Третє. Я з колегою Віктором Івановичем Чорним подав понад 20 поправок щодо формули розрахунку в цьому питанні. Але чомусь зазначений один автор, а другого ви не включили. Виглядає, чесно кажучи, сумнівно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу працівників Апарату звернути увагу на те, про що говорив Олександр Сергійович. Це ж тим паче ваш комітет, думаю, що на засіданні комітету ви також могли це питання... Добре.

Шановні колеги, поправка 92. Вона комітетом врахована. Водночає народний депутат Колтунович просить поставити її на голосування для підтвердження. Ставлю цю поправку на голосування для підтвердження. Прошу голосувати.

(3a) - 187.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Завершальна сьогодні поправка 98. Арахамія. Будь ласка.

АРАХАМІЯ Д.Г. Колеги, пропоную підтримати поправку 98. Вона запроваджує відповідальність співробітників податкової та казначейства за невчасне перерахування акцизу до місцевих бюджетів. Асоціація міст підтримала, тому прошу вас також підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давиде Георгійовичу, єдине, що я просив би вас... Поправка 98 відхилена. Я ж спочатку запитував, хто щодо відхилення. Але я розумію, що вона виникла після того, як злетіли ті поправки.

Тому давайте, поправка 98. Комітетом відхилена (*Шум у залі*). Усе одно треба 226.

Шановні колеги! *(Шум у залі)*. Шановні колеги, поправка 98... Одну секунду.

Давиде Георгійовичу! Давиде Георгійовичу, може, ми не будемо її ставити, тому що ми далі створюємо прецедент?

Шановні колеги, вона просто відхилена. Вона не ϵ такою, що врахована (Шум у залі).

Шановні колеги, прошу підготуватися до голосування за законопроект у цілому.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі тютюнових виробів» (№ 5719) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Шановні колеги, прошу проголосувати.

(3a) - 213.

Рішення не прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про повернення проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздріб-

ної торгівлі тютюнових виробів» (№ 5719) до комітету на доопрацювання з наступним поданням на повторне друге читання.

Готові підтримати цю пропозицію? Шановні колеги, прошу голосувати. «За» — 232.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях та групах.

Шановні колеги, нелегкий день, я сказав би, тяжкий (Шум у залі).

3 процедури? Будь ласка. Спочатку Герасимов, потім Бондаренко. У нас лишилося 3 хвилини.

Герасимов, будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, думаю, що ми з головою комітету будемо говорити про одне й те саме. Я пропоную зараз проголосувати без обговорення (наскільки я розумію, усі фракції підтримують) проект Закону «Про Загальнодержавну цільову соціальну програму «Питна вода України» на 2022-2026 роки».

Дякую. Це законопроект № 5723 (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, без обговорення піде чи ні? Так, зараз, який реєстраційний номер, ще раз? Законопроект № 5723, так? Це друге читання, правильно я розумію?

Заперечень не буде, шановні колеги? Є заперечення. Від «Батьківщини» говорять, що ϵ заперечення. І Шуфрич. Так, Несторе Івановичу, у вас також ϵ заперечення? Ви просто поставите поправки, так?

Друзі, я не можу зрозуміти, про що... У нас лишилося 2 хвилини, ми можемо зараз або прийняти, або я закриваю сьогоднішнє засідання (Шум у залі).

Шановні колеги, у такому разі, я перепрошую, має бути консенсус або порядок. Тому пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Дякую. Завтра ми продовжимо роботу о 10 годині.